

IIP **PÒRTOLA**
Informatiu - Cultural de Marratxí
Tel (971) 79 78 70 Fax (971) 79 74 36
C/ Major 39, 1 07141 Pòrtol (Mallorca)

Durant el mes passat ...

- Trobaren en Roldan.
- En Roldan va començar a parlar...
- I sortiren moltes coses.
- Morí en Guillem d'Efak.
- En Garson obrí tot el cas GAL.
- Condemnats els militars acusats de maltractar COEs.
- Polèmica entre la societat general d'autors i els bars.
- Començà la primavera.
- El PP va posar un nou recurs d'inconstitucionalitat contra el Català, en aquest cas pel que afecta a que els jutges l'hagin de conèixer.
- Carnestoltes, rues i ruetes.
- Baralles per aconseguir l'agència europea del turisme.
- Començaren els preparatius per a la cimera de caps de govern Europeus.
- Tots som més pobres degut a la nova caiguda de la pesseta.
- Ara començarà a pujar el preu de quasi tot.
- La inversió en cosntrucció augmentà un 200%.
- Foradat el tunel de Söller.
- Nova edició de la Fira del Fang.

GAVIM

Cartes Obertes

GREENPEACE TRES RAONS PER A OPOSAR-SE A LA INCINERADORA DE SON REUS

1. IMPACTE SOBRE LA SALUT PUBLICA

La incineració dels residus és la principal font de generació d'unes substàncies que figuren entre les més tòxiques que se coneixen, les DIOXINES. Són composts químics no naturals, és a dir, no se troben a la naturalesa, i són persistents i acumulatius en tots els organismes vius, fins i tot a les persones. Segons l'Agència de Medi Ambient dels Estats Units, les dioxines poden provocar càncer a les persones, disminuir les defenses de l'organisme i produir alteracions a la reproducció.

Les incineradores emeten també altres substàncies perjudicials per a la salut com els metalls pesants (plom, mercuri, cadmi, etc), gasos àcids i partícules, sobre les quals queden adherits els metalls pesants, que no són retengudes

(>32a)

BERENAR A COPENHAGUE

"... Els alts mandataris de 180 països del món s'han reunit a Copenhague, per mirar de trobar sortides a la pobresa que hi ha al planeta. Segons les estadístiques 3.000 milions de persones viuen actualment en condicions de misèria, d'aquesta forma 100.000 persones, de les quals 40.000 són nins, moren cada dia de fam i s'ha calculat que el 20% dels països rics acaparen un total del 87% de tota la riquesa mundial. Amb aquestes dades damunt la taula, el President ..."

Bé pareix que ja ha arribat l'hora de tornar a rentar la roba interior, ja la teniem prou bruta i l'hem duita a rentar a Copenhague, que no vos recorda qualche cosa aquesta pel·liculeta?

"... si és que no hi ha dret, pobres quan els veig a la tele em fan una pena..." diu una mare en directe mentre els seu fill es menja un *bollycao* i juga amb la videoconsola intentant matar aquells maleïts extraterrestres.

(>>32b)

Que consti en acta...

- ◆ *Pòrtula* arriba al 150.
- ◆ La posada en funcionament del nou local de Correus a Pòrtol. Per a quan l'oficina tècnica?
- ◆ El canvi de noms a una sèrie de carrers i les noves plaques dissenyades per Pilar Sastre.
- ◆ L'èxit de la Fira del Fang, malgrat el mal temps.
- ◆ L'emotiu homenatge als roders marratxiners jubilats.
- ◆ La impotència davant la mort de la gent jove.
- ◆ La neteja de la façana de Sant Marçal.
- ◆ La portada i l'article de la revista espanyola "Tribuna" posant el senador Vidal a la mateixa altura que Rubio, Salanueva, Sala, Hormaechea i d'altres amb el títol "Los corruptos siguen cobrando de nuestro bolsillo".
- ◆ La lentitud dels rectors de Mxí -excepte Mn. Guillem del Pont d'Inca- per elaborar la llista dels difunts del 94.
- ◆ El moviment associatiu que hi ha darrerament a Marratxí.
- ◆ Les nombroses activitats que algunes entitats organitzen per a nins i joves.
- ◆ La imminent aprovació del Reglament de Participació Ciutadana.
- ◆ La proclamació de Rafel Crespi com a candidat del PSM. Ara, juntament amb Martí Serra i Miquel Bestard, ja hi ha tres futuribles.
- ◆ La indecisió electoral d'IU i del PP.
- ◆ Les corregudes i colzades per ocupar lloc a les llistes.
- ◆ No s'ha parlat pus de l'atemptat ecològic del Camp d'Inca.
- ◆ No s'ha parlat pus de l'atemptat ecològic del Puig Blanc.
- ◆ El perill que encara pot córrer la cova de son Caulelles fins que els terrenys esdevinguin de propietat pública i mentre segueixi el mateix encarregat de Medi Ambient.

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits publicats.

Recepció de material: Abans del 17 de cada mes

MANIFEST LA REFORMA DE LA LLEI ELECTORAL, UNA PREO- CUPANT MINVA DE LA DEMOCRÀCIA

La proposta de modificació de la Llei Electoral, presentada pel grup parlamentari del Partit Popular, ha estat admesa a tràmit pel Parlament amb el suport d'aquest partit i l'ajuda d'un trànsfuga. D'aquesta manera, ara mateix només podran obtenir representació (<<

(>>32c)

DAVANT EL 150 DE PÒRTULA

Manacor, dia 2 de març del 1995

Estimadíssim amic Biel:

T'escric aquestes quatre retxes per fer-te arribar les meves congratulacions per la festa que suposa arribar al número cent cinquanta d'una revista de premsa forana mallorquina com és "Pòrtula"

(>>32d)



**Comunicació
i Cultura
de Marratxí**

C/ Major 39, 1
07141 Pòrtol

Redacció
Tel. 79 78 70
Fax 79 74 36

Publicitat i Distribució
60 31 44 / 60 30 97

COL·LABORADORS

Tolo Aguilar Jofre
Cosme Aguiló
Xisca Aguiló i Roig
Sebastià Bennasar
Catalina Bestard
Neus Bibiloni i Vich
Cati Bisquerria
Guillem Bosch i Roca
Cati Català i Serra
Rafel Crespi i Ramis
Pere Estelrich i Massutí
Joan Fortuny Jariego
Xavier Hurtado
Francisca Juaneda
Dolça Manzano
Manuel Manzano
Guillem Massot i Capó
Guillem Massot i Juan
Joan Massot i Juan
Joana Maria Matas
José L. Montesinos
Maria Teresa Moyà
Josep Nigorra
Núria Nogareda
Rafel Oliver
Antoni Roca i Jerez
Joan Roig
Joan Serra Juan
Vicenç Sastre
Valentí Urenya
Gabriel A. Vich

DISTRIBUCIÓ I PUBLICITAT
Xavier Aguiló
Polita Roig
Antònia Rosselló

CONSELL DE REDACCIÓ
Pere Amengual i Bestard
Miquel Bosch i Auba
Josep A. Calvo i Femenies
Biel Massot i Muntaner
Bartomeu Pou i Fiol

Impress a Imatge 70
D.L.: PM 529/81

PORTADA
150 (collage de Teresa
Matas)



Joan Massot

**El Medi Ambient
de Marratxí
no funciona.**

Per una part consenten que l'administració es carregui la natura dels torrents, una de les poques coses que ens havia arribat verge de l'era Vidal; per l'altra -com és el cas de la foto (Coanegra al seu pas pel Pont d'Inca)- no actuen davant casos d'atemptats ambientals i estètics més que evidents.

A MODO D'EDITORIAL **Des de l'ecologisme, als polítics i veïnats de Marratxí**

Es veu que l'urbanisme massificador, despersonalitzat, especulatiu, desordenat, barat, desafortunat, groller, estafolari, nocturn, obtús, irracional, malgastador, improvisat i servil no s'esbrava en temps passats. De la mà de polítics i aventurers hem rebut un altre allau de galtades que tenen noms propis: Bon "Sosec", Invaer, Alcampo, Es Puig Blanc, Es Pou des Coll, Son Caulelles, Es Torrent de Coanegra, Es Caülls... En voleu més?.. Idò parau l'altra galta, si en teniu ganes. El ciment i l'asfalt segueix canviant verd per gris, a preu d'oferta enganyosa. El futur d'un lloc, altre temps habitable, està hipotecat.

Marratxí es queixa -amb veu acomplexada i temerosa- de què li estan esqueixant la pell, de que li estan desfigurant la cara. Davant els problemes crònics, i la distorsió i pressió urbanística que suposa l'augment de població, Marratxí reclama visió de futur. FUTUR vol dir vida, vol dir projecte de convivència harmoniosa. Que no ens enlluernem la promesa de "PROGRÉS", farcida d'estadístiques i buida de color i d'humanitat.

És ben hora de badar els ulls i posar el futur de Marratxí a debat. Volem continuar amb la inèrcia actual que ens aboca a convertir-nos en un suburbi de Palma? Volem

seguir essent el solar urbanitzable on hi caben cendres, deixalles, cadàvers, cinturons, femers, presidis...

És ben hora de replantejar-nos el futur en un debat en el qual qui estimi Marratxí pugui dir la seva. Hem de revisar a la baixa els planejaments urbanístics vigents que pretenen multiplicar per 5 o 6 la població actual. Quin cervellet maquiavèlic pot tenir somnis tan disforjos?

Hem de defensar les petites clapes de paisatge, d'aire, de calma, l'aigua que encara tenim, l'ambient tradicional i familiar que trobam a redols, una qualitat de vida que un cop perduda ja no es retroba pus mai.

Demanam a polítics i ciutadans que assumeixin una major responsabilitat envers el seu entorn. És la primera passa democràtica, la consciència i la responsabilitat.

Els discursos buits, els programes electorals banals, els polítics desil·lusionats, els "experts" i "tècnics" -titella, els aventurers de la política.

De què ens serveixen? A qui serveixen? Ens poden entendre?

■

RAFEL CRESPI CAP DE LLISTA DEL PSM

Rafel Crespi, ha estat el tercer candidat a l'alcaldia de Marratxí, que s'ha sabut de manera oficial.

Rafel Crespi va donar a conèixer la seva candidatura al transcurs d'una roda de premsa



i va manifestar que el seu partit té com a objectiu principal aconseguir entre tres i quatre regidors, si hom té en compte els resultats de les passades eleccions europees extrapolades a Marratxí.

En el transcurs de la roda de premsa, no varen faltar les crítiques a l'equip de Govern. Va manifestar que el pacte no havia estat bo per Marratxí, ja que mentres uns fan i desfan, només ofereixen com a contrapartides alcaldies de barris i altres prebendes per l'estil.

Per aquest motiu, consideren necessària una nova majoria per regir els destins de Marratxí, a la qual el PSM vol tenir-hi una presència activa per poder defensar els interessos del poble de Marratxí.

PRESENTACIÓ DE LLIBRES DE CONCIUTADANS NOSTRES

Dia 31 de Març Pere Llofriu, presentarà a s'Escorxador el seu llibre sobre "Les Plantes de Jardí a les Balears". En aquesta mateixa revista trobareu una entrevista amb ell.

Dia 7 d'abril és el torn d'un llibre de contes de Maria Ferrer, il·lustrat per Teresa Matas, que serà presentat per Biel Massot i Muntaner a l'aula multiús del Costa i Llobera. La mateixa obra serà presentada a la Biblioteca del Blanquerna dia 10 d'abril

Per altra part Rafel Crespi, dia 12 d'Abril a Inca, i al casal de Cultura presentarà el seu llibre "Silencis", la presentació serà a càrrec de Gabriel Janer Manila, i dia 29 d'Abril el mateix llibre serà presentat a Pòrtol, essent els comentaris, aquest pic de Damià Pons.

Finalment el 22 d'abril a s'Escorxador hi haurà la presentació de la segona edició de la Guia Arqueològica de Mallorca de la qual Vicenç Sastre n'és coautor.

EXPOSICIÓ DE TAPISSOS

El passat dia 24 a s'Escorxador es va inaugurar una exposició de Tapissos de Antònia Maria Garau que podrà esser visitada fins el dia 8 d'abril.



Joan Massot

CANVIEN EL CAPELL A L'ESGLÉSIA D'ES PLA DE NA TESA

Durant aquest darrers dies, una brigada d'obres esta duent a terme el canvi i reparació del capell de l'església d'Es Pla de Na Tesa. Aprofitant les obres també es durà a terme la reparació del campanar.

En un principi es tenia previst fer les obres en dues fases, una el canvi del capell i l'altra la reparació del campanar, però finalment s'ha optat per fer-ho tot conjuntament.

Les obres duraran uns tres mesos, per poder-les dur a terme es compta amb la col·laboració del poble i del Bisbat, el qual aporta una quantitat a fons perdut essent la resta una préstec a tornar per la Parròquia.

DEMANEN INDEMNITZACIONS MILIONÀRIES A L'AJUNTAMENT

Quaranta milions d'indemnitzacions demanen a l'Ajuntament els familiars dels joves que el dia 8 de juny de 1.992, varen esser atropellats pel tren en Es Pont d'Inca quan anaven per la via.

També una veïnada de Marratxí demana una indemnització de 3.418.799,— Ptes. per un accident que va tenir al Camí de Muntanya, quan va fer la maniobra per esquivar un ca, i degut al mal estat del paviment no va poder dominar la moto, caient per terra i sofrint diverses ferides que varen fer necessari el seu ingrés a Son Dureta. L'informe de la Policia diu "que el camí estava en molt mal estat ple de sotracs, gravilla, etc. en molt mal estat de conservació".



APROVAT EL PROJECTE DE REHABILITACIÓ DE L'ESTACIÓ D'ES PONT D'INCA

Fou aprovat el projecte de rehabilitació de l'estació d'Es Pont d'Inca i concretament la façana, essent la primera fase l'adaptació del pavelló per saló d'actes.

El projecte té un pressupost de 7.408.280,— Ptes.

INSTAL·LACIÓ D'UN SEMÀFOR A ES PLA DE NA TESA I UN AL CARRER DE SA CABANA

Al creuer entre el carrer General Weyler i General Mola d'Es Pla de Na Tesa, hom instal·larà un semàfor regulador de velocitat. El pressupost del projecte puja a la quantitat de 2.003.183,— Ptes.



Joan Massot

Per altra part al carrer de sa Cabana ja fa un parell de setmanes que funciona el semàfor que podeu veure a la foto.

MARRATXÍ JA TÉ 15.275 HABITANTS

El padró municipal a primer de gener de 1.995 diu que Marratxí té una població de dret de 15.275 habitants, el que representa un augment de població envers el 1 de Gener de 1.994 de 625 habitants, que en % representa un 4,266%.

INICIADES LES PASSES PER FER UNA ESGLÉSIA A SA CABANA

Per part de l'Ajuntament s'ha iniciat el procés administratiu per tal de poder fer donació d'un solar al Bisbat de Mallorca,

dins Sa Cabana, per a la construcció d'un complex parroquial.

Les primers passes han estat fer el canvi de qualificació jurídica d'uns terrenys dins Sa Cabana.

Aquest solar, que en un futur serà l'església de Sa Cabana té una extensió de 2.145 m2.

NOU LOCAL DE CORREUS PER A PÒRTOL



Joan Massot

L'oficina de correus s'ha canviat de lloc des de mitjans del mes de Març. Ara està instal·lada al carrer Major, just davant can Xic. Uns locals més amples i amb més condicions que els que fins ara ocupava.

Esperem que aquesta millora, també repercuteixi als destinataris de les cartes.



Joan Massot

JA FUNCIONA EL PAS A NIVEL D'ES FIGUERAS

El pas a nivell de l'estació de Marratxí, ja funciona, des de fa unes setmanes. Les barreres i els senyals acústics ja estan a ple funcionament, així s'ha llevat un punt negre dins la circulació de Marratxí

CONTINUEN LES TERTÚLIES D'HIVERN

L'O.C.B., continua amb les seves tertúlies d'Hivern. Pel proper dia 1 d'Abril, i al lloc habitual, el bar "Es Siurell", hi haurà la següent tertúlia.

Aquesta serà a càrrec del catedràtic de la U.I.B. Francesc Bujosa, i versarà sobre " Són sensibles els científics als efectes de la primavera?". Com sempre s'espera una bona afluència de gent.

NOVAMENT EN FUNCIONAMENT L'ESCOLA DE PILOTS DE SON BONET

L'Aero Club de Son Bonet ha tornat posar en funcionament l'escola de pilots, que fa un parells d'anys ja va funcionar a l'aeròdrom.

Per tal de commemorar aquesta posta en funcionament i els 60 anys de fundació de l'aeroclub, un avió de la R.A.F. a propulsió va fer durant uns dies unes demostracions. Això va causar algunes molèsties i queixes dels veïnats.

MOGUDA DINS ELS INDEPENDENTS

Just encara la criatura és dins l'ou i els Independents de Marratxí ja han tengut les seves primeres discrepàncies. El Vicepresident va dimitir del seu càrrec. Jaume Bibiloni i Toribio Càdiz, també varen dimitir de l'executiva, i tota aquesta moguda pareix ésser que es deguda a la confecció de les llistes.

L'AJUNTAMENT LLOGA EL CINEMA DE PÒRTOL



Tolo Aguilar

Dins aquest mes passat l'Ajuntament va arribar a un acord amb la propietat de l'antic cinema Dorado de Pòrtol per tal de llogar-lo. Dins el preu, unes vuitanta mil ptes mensuals, també s'hi inclou el projector, que està revisat i en bon estat.

Ara es recuperarà aquest espai públic cubert i s'hi podran realitzar una sèrie d'activitats de gran grup com Música, ball, conferències i, evidentment, cinema.

Entre l'abril i el maig ja el podem usar.

XI FIRA DEL FANG

D'exit de participació es pot qualificar el resultat global, malgrat el mal temps.

Cal destacar el primer concurs de ceràmica que, en categoria popular va ser per Bernat Amengual de sa Penya de Pòrtol, i en categoria moderna per Isabel Ramis Caubet.

Els premis "Benet Mas" als millors stands varen ser per Andreu Isern de sa Cabaneta, Hildegard Colvin de Pòrtol i Ricardo Gago de Sineu.

Cal destacar també l'emotiu homenatge als antics rodors marratxiners.

No vos podem oferir cap il·lustració dels actes ni de la Fira perquè vàrem confiar la tasca al fotògraf oficial de l'Ajuntament i no ens n'ha feta arribar cap.

*Una nova proposta
per a
la teva imatge*

**A PARTIR
DEL PRIMER D'ABRIL**



**Ctra. Palma-Inca, nº 61 - A
Tel. 62 01 33
SANTA MARIA**

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

ACCIÓ CÍVICA I ECOLÒGICA

El passat 3 de març el veïnat de Sa Cabaneta Antoni Almendros va trobar ferit un sebel·lí a la granja de son Caulelles. Presentava unes ferides a l'ala dreta i a l'esquerra i no podia volar ni valer-se. En Toni el posà en mans dels nins de 2on de pre-escolar de l'Escola Costa i Llobera. Els mestres del centre comunicaren amb el GOB que contactà amb el servei de vida silvestre de la Conselleria d'Agricultura. Un guarda de la conselleria s'encarregà de posar-lo en mans dels menescals de Son Reus.



Sebel·lí (dibuix de Vicenç Sastre)

Esperam que aquest sebel·lí pugui ser tornat a la seva natura, a la garriga. Cada cop més sovint es presenten casos així, d'aus o animals ferits quasi sempre per intervenció humana en els hàbitats salvatges (escopetades, topades amb fils elèctrics, amb els cotxes en travessar les carreteres, animals que s'aventuren dins les urbanitzacions, eriçons atrapats per cans...) i és que, dia a dia, anam reduint els espais on poden viure i criar en pau els animals salvatges.

Valoram i alabam la conducta de la gent com Toni Almendros que defensen la vida, més enllà de la compassió, perquè la supervivència del nostre entorn reclama més consciència, implicació i esforç de tots. Agraïm la conducta dels nins i mestres del Costa i Llobera. Ells saben que defensar la vida té sentit. El GOB en agraïment, ha lliurat a Toni Almendros un dibuix a color que representa l'animal rescatat.

V.S.

FORN - PASTISSERIA

BON JORN

El millors productes
i el millor servei

De dilluns a dissabte, de 7 a 13'30 h. i de 17 a 20h.
diumenge, de 7 a 14 h.

C/Queipo de Llano, 8 **79 75 72** Pòrtol

De sa Cabaneta

EL CAFÈ NOU DE SA CABANETA, ESTUDI CINEMATogrÀFIC PER UN DIA



El passat dia 14 de març el Cafè Nou de Sa Cabaneta es convertí per unes hores en un plató cinematogràfic. Els clients habituals i no habituals tingueren l'oportunitat de contemplar com és un muntatge cinematogràfic, càmeres, llums, pantalles, monitors, fum artificial, maquillatges, etc, etc.

La productora, instal·lada a Pòrtol, "Palma Pictures" va triar aquest establiment marratxiner per gravar unes seqüències d'un "spot" publicitari per a la TV Sueca. Es tractava d'un nou producte telefònic que dins breu temps es comercialitzarà a aquell país. A part dels actors de la pròpia productora també hi participaren clients habituals del Cafè Nou. La gravació de Palma Pictures, entre proves i repeticions, durà tot el dia.

OBRES A SANT MARÇAL

Novament obres a Sant Marçal, aquesta vegada per fer la neteja i conservació del marès de la façana i del campanars, datats del segle XIX, ja que requereix tractament per evitar l'esboldregament.

Segons confirmà el rector, mn Gabriel Ferrer, l'estructura de la façana es trobava molt deteriorada i necessita un tractament urgent per evitar mals pitjors, el marès rebrà tres tractaments amb diferents líquids.

El pressupost supera els 6.000.000 de pessetes i el rector

Per una bona construcció

Construccions Felip Canyelles

C/ Major 179
Tel. 60 29 89
Pòrtol



Joan Massot

afirma que per al seu finançament sols cal esperar la generositat dels feligresos i dels nombrosos devots que té el sant a tota l'illa. La parròquia no té cap subvenció oficial per afrontar la reforma d'una façana que és única pel seu estil i per la presència de les dues torres.

CURSETS D'INICIACIÓ

A partir del mes de maig el taller-escola KALMA de sa Cabaneta organitza una sèrie de cursos dirigits a aquelles persones que tinguin interès per l'artesanía i les manualitats.

Els tallers que KALMA posarà a l'abast dels interessats són:

- Restauració de mobles
- Tapisseria artesanal
- Art Floral en sec
- Cuina vegetariana

Per a més informació i inscripcions vos podeu posar en contacte amb Isabel o Gaspar a través dels telèfons 79 79 03 i 79 71 05.

Tomeu

Del Pla de na Tesa



Un grup de monitors de l'Esplai

COSES DE L'ESPLAI

Els nins i nines de l'esplai del Pla de Na Tesa ens n'anàrem d'excursió al Salt des Freus, passant pel degradat torrent de Coanegra. Ens ho passàrem força bé i descobrírem que el cicle vital de l'aigua tenia algunes mancances, aiximateix ens assabentàrem dels problemes que existeixen a Mallorca en referència a l'aigua.

En un altre tipus de projecte anàrem de convivència, durant tot un dia amb els nins del grup de Lloret de Vistalegre, "Es Niu des Puput", amb els que passàrem una jornada plujosa dins el marc de Santuari de Lluc que ens serví per a fer nous amics, i per entendre que a través de l'esplai hom pot, encara, fer amics arreu del món.

Sebastià Bennasar



SEGUIM A LA VOSTRA
DISPOSICIÓ
Pepín i Cati

BELL Art
Perruquers Estilistes

Ctra. Palma-Inca, nº 61 - A
Tel. 62 01 33
SANTA MARIA

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

De Pòrtol

RUA, LA PRIMERA EXPERIÈNCIA

Dracs que no assustaven, bruixes i bruixots, en Superman, un autobus que inaugurava la línia entre Ses Rotes i Sa Bassa, el Capità Enciam, llaunes de beguda que volien més reciclatge, princeses amb els seus prínceps, pellers, la lluna i les estrelles, la nit, mims i un llarg etcètera de personatges que per unes hores es feren Pòrtol seu.

Tot això i molt més va desfilar pels carrers de Pòrtol convidats a fer bulla pe'n Carnestoltes. Era el primer cop que una cosa així es feia a Pòrtol i el primer cop va sortir rodó.

La bulla, les rialles i el bon humor feren passar a un segon pla les angoixes del quefer diari, i ningú, per unes hores, pensà en res més que fer festa. I férem festa, primer amb la desfilada dels personatges més impossibles i inversemblants que us pugueu imaginar per després refer les forces amb un tros de coca i un tassó de beguda refrescant per continuar ballant durant el vespre fins que les cames i els músics digueren prou.

G.B.

EL MIRADOR DE LES PUNTES

El passat cap de setmana dels dies 18 i 19 de març, la unitat de llops i daines, els "menuts" de soca-arrel varen fer la seva tercera acampada, i com sempre va anar molt bé.

Aquesta vegada anaren a Valldemossa, al Pla des Pouet, on hi instal·làrem les tendes després d'una penosa pujada. Passàrem una vetlada molt engrescada jugant per dins el bosc. Al matí següent ens llevàrem dues vegades, primer a les sis i mitja, encara no sabem perquè. I després de tornar a jeure a les set i mitja ens aixecàrem definitivament a les vuit. Després de berenar arribàrem al Mirador de les Puntes. És un lloc encisador on aprofitàrem per fer l'entrega solemne de les primeres puntes d'estel. (L'estel que té sis puntes és un símbol que representa el progrés personal dels nins de la unitat).

En definitiva hem descobert que el camp és un lloc on neix la



gran amistat que ens agermana. Un lloc on aprenen a treballar en equip i alhora a compartir ja siguin les feines, el menjar o l'aigua que sempre s'acaba abans d'hora.

Cati Bisquerra

I A MÉS...

Els Pioners i Caravel·les col·laboraren en l'Enterro de la Sardina organitzat pel club de Gent Gran Es Turó de Pòrtol.

GABINET PSICOLÒGIC

Tramuntana

Psicologia general. Psicodiagnòstic infantil, juvenil i d'adults.

Problemes emocionals i d'aprenentatge.

Depresions, ansietat, obsessions, timidesa, fòbies,

Problemes escolars, d'aprenentatge, enuresis, etc.

Horari

Matins: dimarts i dijous, 9'30 a 13'30

Horabaixes: dilluns, dimecres i divendres, 17'30 a 21'30

Plaça de l'Església 2, 2

Tel. 79 77 70 (contestador automàtic)

Pòrtol

UNS AMICS RECORDATS

Record a un amic

En Guillem Ramis Seguí, un veïnat de Pòrtol, ens va deixar dia 13 de març d'aquest any a causa d'una ccident frontal contra un cotxe de s'Hostalot. Ell anava amb una motocicleta amb un altre company quan pegaren frontalment. Els altres dos estan bé.

Volem donar des de **Pòrtula** una abraçada i el nostre condol a la família.



Xisca Aguiló i Roig

Dia 13 de maig

Dia 13 o qualsevol dia? Qualsevol dia, a qualsevol lloc, a qualsevol hora et pot passar una desgràcia.

Aquest mes volem dedicar una memòria a en Llorenç Pau Oliver (13-3-94) i Guillem Ramis (13-3-95) dos joves marratxiners de semblants edats que moriren per causa d'uns accidents.

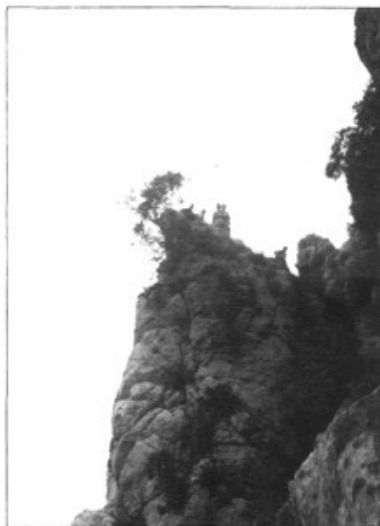
En Llorenç amb 16 anys va patinar al Salt des Freu caient per un barranc i en Guillem als 18 anys tingué un accident de trànsit a Sa Cabaneta.

Amb aquestes línies vos volem transmetre un missatge. En poques paraules vos volem dir que no tengueu por i viviu la vida al màxim que el destí ja dirà quan hem arribat a la fi del nostre camí.

Xisca Aguiló
Cati Bisquerria

CRÒNICA DELS XOTS

PUIG TOMIR (1.103) PEL PAS DEL DIABLE



Per pujar el Tomir pel Pas des Diable cal agafar el Camí Vell de Pollença - Lluç des de les cases de Binifaldó fins a la possessió de Muntanya. Des d'aquí les deu persones que formàvem el grup vàrem deixar la pista i començarem a pujar per l'alzinar, per poc després deixar-lo enlloc i travessar un paratge dominat pel càrritx i les rossegueres, que ens va dur a l'enclotxa que puja en direcció est i que constitueix el Pas des Diable, passada la qual pujarem

fora camí cap al Coll del Puig de Ca, i d'aquí al Puig Tomir per l'antic camí dels nevaters. Del cim, amb el vent com a principal característica del recorregut vàrem davallar pel camí clàssic dels avant-cims i la rosseguera fins a l'embotelladora de la Font des Pedregaret. Des de la Font ja només vàrem haver d'agafar el camí que du al Coll Pla i a les cases de Menut, on acaba l'excursió.

PUIG DES JOU (1.051 M.)

Des d'Orient, per la carretera que du a Bunyola, tot d'una a la dreta, surt el camí que passa pel Pla de Son Palou i s'afica dins el bosc del mateix nom. Amb una pluja suau el grup, de vint persones, vàrem anar pujant amb tendència a l'oest pel caminó sempre ben fitat, fins al Coll des Jou i el Pla des Porxo, on hi ha un avenc. Del Coll, cap a la dreta vàrem pujar al cim del puig, amb una boira que no ens va permetre gaudir de la panoràmica i amb les roques humides que feien que les botes rrelliscassin. La davallada pel mateix camí va seguir la mateixa tònica que la resta de l'excursió fins a Orient.

Xavier Hurtado



Un amic accidentat, en Mateu

Eh, Mateu, som els teus bessons del ulls, ja sabem que te l'has arriada. Saps si hi anassis més alerta! Bé, Mateu, ens hem informat que estàs bé però que va per llarg, però tu sap que nosaltres estarem al teu costat.

Ànim

Xisca, Bisqui i Socarrelinos aliats

CLINICA DENTAL

PONT

D'INCA

HORARI

Matins:

Dilluns, dimecres, divendres de 10'30 h. a 12'30 h.

Horabaixes:

De dilluns a divendres de 17'00 h. a 20'30 h.

Urgències:

Tel. 75 62 75

Avda Antoni Maura, 6
Tel. 79 40 36

(Centre Comercial)
Es Pont d'Inca

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÓ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

Del Pont d'Inca Nou

TRAVESSAR LES VIES DEL TREN

L'esport per excel·lència des Pont d'Inca Nou.

Sota aquest testament que he posat com a titular de l'escrit (per ventura vos farà gràcia), he volgut deixar constància d'un fet que es produeix diàriament, tot i la seva perillositat. El mes passat ja esmentàvem la notícia i plantejàvem la possibilitat de tractar aquest tema amb més profunditat. Passar per damunt les vies del tren a la zona compresa entre els carrers des Canyar i el de Montcaire és una cosa que forma part de l'essència de bona part dels habitants de la zona. Passar per davall, és a dir, per damunt la voravia, com s'hauria de fer, deu esser un trauma per a tota aquest gent. Per ventura, si prenem l'opció del caminó del carrer des Canyar i passam per damunt la via, ens estalviarem deu o quinze segons. Tot i això, hi ha una bona quantitat de gent que deu trobar que val la pena guanyar aquests segons (ja sabeu allò que el temps és or). Si analitzam la situació amb cura, només trobam tres motius fonamentals:

1. La morbositat que representa passar per damunt les vies i saber que en qualche moment se sentirà el siulet del tren. Alguns deuen sentir-se com n'Indiana Jones. El risc i l'aventura els deu dur venuts.

2. La qüestió del temps. Per ventura, seria millor parlar de la qüestió dels segons. Cal esmentar que si creuen les vies, en lloc de passar per davall, guanyaran temps i és possible que no se'ls

escapi l'autobús. Ara bé, en arribar a la carretera C-713 tornam trobar el problema dels depravats mentals que entren dins la zona urbana amb el peu aferrat a l'accelerador. No hem d'oblidar, però, que esta-



Joan Massot



dísticament la majoria de vegades que un intenta arribar a la parada de l'autobús, tant si passa per davall com per damunt les vies, sempre se li escapa. Els conductors dels esmentats vehicles passen un guster morbós de veure com els passatgers es queden a terra i de mirar-los de reüll. S'ha d'advertir, però, que fan la seva

zona des Pont d'Inca Nou a passar per damunt les vies, cal arribar a la part tràgica. Passar per damunt les vies pot dur desgràcies, confiar-se en aquestes aventures ridícules no té el més mínim sentit. Un moment o l'altre hi pot haver un canvi d'horari en el tren, els sistemes per avisar poden estar avariats (pii... piiiii...pii...) i moltes més coses que poden menar cap a la tragèdia. I què hem de fer? L'esport de les vies afecta pràcticament els dos sexes i totes les edats. Des dels més petits als més grans. És possible veure gent major, que quasi no pot caminar, fer malabarismes per damunt les vies amb un gaiato a la mà i el seny a la butxaca (no sempre els vells són els més assenyats). Hauríem de cercar les causes d'aquests comportaments humans: la capà d'ozó, anuncis de la televisió, els videojocs i un llarg enfilall de possibles motivacions.

Convé, idò, que es posin tanques o reixetes per evitar que la gent pugui circular tan fàcilment per damunt les vies o travessar-les pel punt esmentat, ja que és l'única manera de prevenir les desgràcies.

Nota: aquest article no pretén ofendre ningú. Tot el contrari, vol ironitzar i no dramatitzar. Fer prendre consciència sobre un problema que revesteix un perill potencial.

Josep Antoni Calvo

Servei Assistència Tècnica

Miquel Bordoy

Televisió, vídeo i antenes

Telefunken, Thomson, Emerson, ITT, Sanyo i altres marques

C/Cabana, 67 baixos 60 04 03 60 07 73
Es Pont d'Inca

feina i no poden estar pendents dels pobres que han perdut el temps passant per davall les vies.

3. Per collons! Sí, sí, perquè els surt de les seves parts més íntimes (tal vegada som un poc groller, però, i què?).

Després d'haver analitzades les diferents motivacions que poden induir alguns humans que habiten la

Des Pont d'Inca

PRIMER ANIVERSARI DE L'APA ES SIURELL

Hola amics i amigues, com habitualment de mes a mes estic de nou amb tots vosaltres.

Com de costum i quan me'n adon que hi ha coses per contar de seguida contact amb les persones d'on puc treure informació, per a tots els amants d'aquesta revista que és *Pòrtula*, que tan gentilmente s'han oferit per informar mesualment de Sa Cabana i també des de l'APA Es Siurell de Santa Teresa per la qual cosa vull donar les gràcies.

L'APA Es Siurell del col·legi Santa Teresa va celebrar el primer aniversari de la seva fundació amb una variada mostra d'activitats.

Diada-exposició fotogràfica

El diumenge 5 de març es va convocar la diada fotogràfica amb el tema "Marratxí" i del "Siurell" congregant a 19 participants i familiars. La diada es va desenvolupar en un ambient festiu i amb animosa participació.

El diumenge 12 de març es va realitzar l'exposició de les fotografies, exposant-se 3 fotos per participant.

Els premis foren per:

Pere Font (6è EGB) a la millor col·lecció.

Pere Campuzano (5è Ed. Primària) a l'originalitat.

Robert Tàpia (4rt Ed. Primària) pel tema "Siurell"

Jaume Tarongí (8è EGB) pel tema "Marratxí"

Xerrada col·loqui "Associacions: ciutadania participativa"

El dilluns 6 de març es va celebrar al recinte de l'aeroclub de Son Bonet la xerrada-col·loqui que amb el tema "Associacions, ciutadania participativa" va reunir als pares i mares dels al·lots del Col·legi Santa Teresa. El moment estelar va ser la presentació del butlletí informatiu de l'APA Es Siurell, un butlletí participatiu dirigit a les famílies del centre escolar que des de *Pòrtula* animam a què tenguí continuïtat.

Taula Rodona. "APA Es Siurell, un any de gestió"

El dijous 9 de març es va celebrar l'esperada taula rodona, on es va clarificar la conveniència o no de l'existència de dues APAs al col·legi.

Les ponències anaren a càrrec dels membre fundadors de l'APA Es Siurell i durant la mateixa hi va haver moments de certa alegria.

Creim que aquests debats són positius, tota vegada que clarifiquen conceptes entre els pares i mares dels alumnes.

També es va organitzar una festa popular a la plaça de Sa Cabana

Com a punt i final a aquests actes de celebració del primer aniversari de l'APA Es Siurell es va celebrar el passat dissabte



La directiva de l'APA Es Siurell

11 de març, una animada festa popular amb "karaoke" a la plaça de Sa Cabana.

Un moment especialment emotiu va ser la presentació oficial dels equips de futbol-sala i de l'equip de tennis de l'APA Es Siurell, on els joves esportistes marratxiners manifestaren la seva intenció de deixar "el més alt possible el pavelló esportiu".

Enhorabona als responsables de l'APA Es Siurell, tant en l'aspecte organitzatiu com en el participatiu.

I fins l'any vinent en el seu segon aniversari!

Els socis fundadors de l'APA Es Siurell són:

Antoni Carbonell Cerdà

Maria Montserrat de la Plana i Salas

Maria del Carme Tarragó Rodríguez

Joan Josep Santamarta Casado

Andreu Campuzano Garcia

Emili Castaño Calvo

els quals, juntament amb Joana Maria Isern Juan, formen l'actual junta directiva.

Pep Nigorra



Perruqueria

Miguel Angel

Dimecres horabaixa
preu especial 3ª edat

Horari:
dimecres a divendres, 9 a 13'30 h.
15'30 a 22'30 h.
dissabte, 9 a 18 h.
Per més comoditat demanau hora.

C/Major, 66 Tel. 79 77 38
Pòrtol

Del Pont d'Inca

I SETMANA CULTURAL COL·LEGI SANTA TERESA DEL PONT D'INCA



Els dies 7, 9 i 10 de març l'APA del col·legi Santa Teresa del Pont d'Inca ha duit a terme la I Setmana Cultural, complint així un desig que feia temps que es tenia i que per diversos motius no s'havia pogut realitzar.

La intenció de l'actual Junta Directiva de l'APA és donar continuïtat a aquestes activitats culturals en els propers cursos, ja que es creu que aquesta primera convocatòria ha resultat molt positiva, havent-se aconseguit la participació de tots els alumnes en les activitats programades, estimulant la seva creativitat i investigació, i la dels pares amb la seva assistència a la conferència sobre "comunicació familiar" del dia 7.

Es va convocar un concurs de treballs creatius, que foren realitzats per equips dels diferents cursos.

A més, el dijous dia 9 al matí, a excepció dels cursos d'Educació Infantil, que tingueren una jornada a l'aire lliure al pati del col·legi per fer les seves figures de fang, tots els altres cursos sortiren de visita cultural.

El divendres dia 10 a les 11 hores, hi hagué actuació de pallassos i entreteniment pels alumnes d'Educació Infantil i 1er, 2on, 3er i 4rt d'EP i a l'horabaixa a partir de les 15.00 hores visita per cursos al pati del col·legi per veure l'exposició dels treballs presentats al concurs i les demostracions de manualitats de fang, apicultura, confecció de vestits típics i elaboració de bunyols, així com l'actuació d'un grup de ball de bot.

A les 16.30 s'obriren les portes als pares per poder visitar l'exposat anteriorment.

Més tard s'inauguraren les noves instal·lacions que ha aportat l'APA i per acabar s'entregaren els premis als treballs creatius, tancant així la I Setmana cultural.

La Junta Directiva de l'APA vol agrair la col·laboració rebuda per poder dur a terme aquesta activitat, al Col·legi, professors, alumnes, artesans, empreses, Ajuntament de Marratxí i a totes les persones que d'una manera o altra han participat, gràcies a tots.

Joan Serra Juan

FINALITZA L'ESCOLA DE PARES



Immaculada Mestres i Maria Alfaro

Durant els mesos de febrer i març, s'ha duit a terme, a l'edifici Erica d'es Pont d'Inca, organitzat per l'Associació de Dones de Marratxí, una escola de pares, conduït per la psicòloga Maria Alfaro.



Un moment del curs

Els objectius del curs han estat:

- Aprendre les màximes per evitar la lluita generacional, i ajudar als fills/es a créixer independents i responsables.
- Descobrir maneres per fer desistir el mal comportament.
- Conèixer algunes formes d'incrementar l'autoestima i aprendre a evitar els complexos de culpabilitat i passar-ho bé amb la família.

El curs ha acabat amb un sopar de tots els assistents.

Joan Roig

PERE LLOFRIU: L'AMOR PER LES PLANTES

Aquest mes hem tengut el plaer de parlar sobre plantes i jardins, sobre noms populars i altres detalls més tècnics amb el jardiner Pere Llofriu. No fa gaire que ha publicat una interessantíssima obra referida a les plantes i a temes de jardineria en general. El llibre es diu Les plantes de jardí a les Balears i ha estat publicat per Miquel Font Editor. A més a més de la sensibilitat i l'amor per la natura hem pogut comprovar la preocupació per la llengua de les terres de parla catalana.

Des de quan et dediques a la jardineria?

Des de fa dotze anys.

Com va començar la història del llibre *Les plantes de jardí a les Balears*?

Vaig esser escriptor abans que jardiner. Tenc un alte llibre, que és *Caminant per Mallorca*. Ja el tenia escrit quan vaig començar a venir per aquí a fer de jardiner. El llibre va sortir un poc per inèrcia perquè sempre he estat aficionat a llegir, a estudiar i a acumular informació; quan en tens molta penses que això podria esser un llibre. Ja en pla més rondallistic, per exemple, tenc una anècdota. Un dia estava a la costa de Sant Marçal arrabassant les roselles que feien nosa als cactus i va venir un senyor molt estrany, em va agafar la mà i em va dir: Pere, què fas? -No ho veus?,estic llevant les roselles que fan nosa als cactus. -Però això es un doi, hauria d'esser a l'enrevés. -Bé, però m'han dit que fes això. Aquell home va dir: això no pot esser, les roselles són molt garrides. Bé, saps què? D'aquí set anys publicaràs un llibre i començarem a animar la gent a veure si pot respectar un poc els nostres plantes. I així va esser.

Quina és l'estructura del llibre?

El llibre és bastant complex. És una fusió d'un parell de coses: és un llibre de divulgació per al gran públic, és un llibre per a tècnics i és també per a científics. Ve a esser tres llibres fusos, esper que ho hagi fet amb gràcia perquè és bastant complicat. He procurat fer una literatura amena. Els llibres de botànica normalment són un enfilall de fitxes, avorridíssims i insuportables per a tots els qui no són tècnics. He procurat que fos amè, malgrat que es manegen unes 1.500 espècies i esper haver-ne sortit airós. És un inventari exhaustiu de tot el que es cultiva a Balears com a cosa ornamental i llavors hi ha una sèrie d'apèndixs dels punts que he trobat que s'havia d'escriure qualque cosa. Per exemple, hi ha arrellegats devers 1.200 noms populars dels Països Catalans i, especialment, de Mallorca. També hi ha un altre apèndix de problemes a nivell universal d'espècies complicades que no estaven ben descrites o que hi havia una certa confusió.

Quins són els teus projectes immediats?

Amb motiu de les Jornades d'Estudis Locals estic fent enquesta a Marratxí sobre variants populars de noms. Ara bé, és un problema, perquè la gent xerra i va cap a la deriva. D'una

espècie pots agafar devers deu variants del mateix mot primitiu i, sobretot, hi ha moltes deformacions. Per exemple, el cas de fraixedis, n'hi ha que diuen frassèlies, fragèdies, fragedis, etc.

Què et pareixen els jardins de les zones verdes de Marratxí?

No trob res. Els jardinetes que hi ha no donen per a una crítica professional.

Com ho fan als altres països?

He viatjat i de Perpinyà per amunt "mos ne donen amb cuereta" i d'Elx cap a ponent també.

Per què passa això a Mallorca?

Perquè tenim aficions més pràctiques. Això de l'art interessa a quatre. Ja ho deia l'Arxiduc: com que tenim un paisatge fabulós, la gent en general no veu una necessitat de crear un paisatge especial, com pot passar a Londres.

Què recomanaries als qui volen ajardinar ca seva?

Evidentment els he de recomanar que llegeixin el meu llibre i prenguin bona nota. Si no els agrada, darrera hi ha una bibliografia molt treballada. S'ha de tenir temps i afició. El jardí du feina, hi han d'esser. Es poden triar les espècies segons la disponibilitat d'aigua, de feina, segons l'afició que tengui l'amo, etc.

I del clima de Mallorca?

El clima és fabulós. Tenim un clima ideal per a milers d'espècies.

I dels canvis climàtics, dels quals parlen tant els científics?

El canvi de clima no es pot notar. És un tòpic que el temps canvia. Ara ja ho comencen a dir els científics, però no és gaire perceptible a nivell popular. Del temps sempre se n'ha parlat molt. A vegades per gener fa calor, però jo he vist ploure durant tot el mes de juny, per exemple. L'any 85 va fer neu a Pòrtol i en vaig trepitjar fins a les dotze del migdia. El temps sempre ha estat molt variable.

Destacaries qualque jardí dins Mallorca?

N'hi ha un parell. Dos d'anomenada internacional són el de sa Vall i el de Torre Cega. N'hi ha qualcun més, a Pollença, n'hi ha devers hotels, a zones residencials, etc. És mal de mantenir un jardí. A nivell general, però, ens falta molta cultura de jardí i estètica.

Què trobes de Pòrtula?

És una cosa fantàstica; si no hi fos, l'hauriem d'inventar.

Josep Antoni Calvo
Catalina Bestard



Joan Maseot

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

PEP RULLAN, UN OBJECTOR A MARRATXÍ

Pep Rullan és un jove que és objector de consciència i fa el servei substitutori a Marratxí. Deu ser que a segons quines àrees de l'Ajuntament encara els fa falta personal que l'han agafat per comodí i el se rifen entre medi ambient, serveis socials, cultura i obres i serveis. Amb tot, el seu "títol oficial" dins l'Ajuntament és el de vigilant. A l'entrevista també hi era present Guillem Juan, el suposat regidor de Medi Ambient, i de tant en tant hi diu la seva.

Pep, estàs adscrit a Medi Ambient?

No, també tenc cura de la gent gran.

Però t'estimes més fer feina de natura?

M'agrada més.

Hi tens qualche experiència prèvia?

No.

Quina és la teva tasca?

(Aquí contesta el suposat regidor de Medi Ambient)

Vigilar els abocadors incontrolats, es tractaria de passar un pic o dos a la setmana pels llocs més conflictius de Marratxí, vigilar els punts verds, per tenir-ho un poc en ordre, després les zones ajardinades, controlar si hi ha qualche desperfecte i comunicar-ho. Després com a feina dels jardins, doncs, ajudar als jardineros, per fer feina d'aquesta. Vigilar el bon estat del llegat arqueològic del terme. Manteniment de les instal·lacions esportives del municipi. I si hem de fer qualche envio de papers a un lloc o l'altre doncs, ho farà.

Seràs un poc per tot, idò...

(El regidor suposadament encarregat del medi ambient puntualitza...)

Tindrà tres dies de jardineria i els altres dos dies serà de medi ambient, de cultura o del que faci falta.

De quins medis disposarà per dur medi ambient?

(Contesta el suposat regidor del medi ambient) Tindrà la moto de l'Ajuntament per anar allà on hagi d'anar. Ell tan sols pot fer feina de vigilància perquè no té l'autoritat que pot tenir un policia, ell l'únic que pot fer és comunicar immediatament i avisar la policia..

Això és poc operatiu. No hi ha la possibilitat de treure un permís temporal com si fos un celador o fos un guardia jurat per exemple?

(També és el suposat regidor) No s'ha contemplat aquesta possibilitat. Crec que això ja hauria d'esser amb el consentiment del qui ens l'ha enviat.

Qui és en concret que l'envia?

Jo vaig triar fer l'objecció a Marratxí i això depèn del ministeri de l'exèrcit espanyol.

I això forma part de qualche conveni que heu firmat?

(A partir d'aquí ja agafa les missions el suposat regidor)



Encara que tengui el nom oficial de vigilant Pep Rullan ha de realitzar tasques de tota una sèrie d'àrees de l'Ajuntament, fins i tot anar a repartir papers.

ció al Torrent de Coanegra?

Hi ha una petició de que es torni repoblar.

Vàreu veure que tot el que arrabassaren després se n' ho dugueren tot a tirar a son Reus? Part del que havien destruït per ventura hagués servit per fer la base d'una nova repoblació...

Jo crec que una vegada que això està arrabassat poc servici pot tenir. Jo me preocupava de que no fessin foc per allà, però al cap i a la fi difícilment uns arbres arrabassats d'aquesta manera haguessin tornar servir per res.

Fa dos anys que es varen carregar un tros del Puig Blanc. Com està el tema? Hi havia obert un expedient, no s'ha pres cap mesura, i no s'ha fet res de tot això? Com teniu els informes?

En aquests moments no sé a quin moment està l'expedient.

No ho controla medi ambient, a això? O només fa informes?

Això ho controla urbanisme, però en el seu moment hi vaig estar molt damunt.

Tanmateix no en sortirem. Mai no saben res. Benvingut en Pep, malgrat el se rifin. Per ventura aturarà que no hi hagi pus Pous des Coll, ni Puigs Blancs, ni torrents de Coanegra. Perquè si ha d'esser pel suposat regidor de Medi Ambient, com bé sabem, tot quedarà sempre en informes estèrils.

Biel.-

Supós que això ens demanaren si ens interessava i me pareix que ha de ser del terme.

Heu parlat que s'encarregaria de vigilar els abocadors incontrolats de Marratxí, el més gros en concret és el de les coves de terra.

Però crec que aquest està autoritzat. Per regenerar.

Per regenerar, però de material, no de fems i per això dóna rates i dóna problemes.

Ell això ho ha de vigilar.

Però si només ha de mirar i no pot fer res, què aclarirà?

Pot fer informes i si realment s'hi tiren coses que no s'hi poden tirar es farà el que calgui.

Parlant d'informes, l'únic que sabeu fer, s'han pres ja mesures concretes en rela-

**VETLADES
A CAN PERE D'INCA**

PÒRTULA, 150 MESOS ENRERE

La passada vetlada a can Pere d'Inca va ser ben diferent de totes. Per començar, en lloc de ser un convidat eren quatre: Miquel Mut, Damià Perelló, Bernat Palou i Rafel Creus. Hi faltaren en Toni "Monjo" i en Toni "Rotget" perquè motius professionals els ho impedí. El col·laborador que ens acompanyà és un dels que fa més feina mes rere mes passant a l'ordinador tots els articles, és en Guillem Bosch. Pels convidats de hi havia ja es pot endevinar el tema d'aquesta vetlada: els inicis i la fundació de *Pòrtula*.



Quatre dels iniciadors de *Pòrtula*

Joan Massot

El cas és que més que mai fer la crònica de la vetlada resulta difícil perquè falta l'essencial, el que digueren els assistents. S'havia de tractar del orígens de la revista, de com començà aquesta història ara fa uns 150 mesos, però es parlà de tot i de res a la vegada. Això ja ens diu molt de la gent de *Pòrtula* i del funcionament d'aquesta aventura periodística: tot és com un bullit, un trencaclosques que surt al carrer cada mes després d'una sèrie de complicacions i sempre com si fos un miracle o un part.

Així i tot digueren qualque cosa del tema central, entre rialles i bromes: tot va començar amb la creació del grup "Focs i Olles", que era com un grup d'esplai que feia algunes activitats amb els al·lots del poble. Es reunien cada setmana i, segons ells, el que feien amb els al·lots era una cosa secundària; el que realment importava era reunir-se i divertir-se. En Biel Massot -sempre present en tot allò que es fes a Pòrtol- era el major de la colla i l'únic que tenia cotxe, els altres tenien 15 o 16 anys. Es recorden molt bé dels viatges en aquell 127 que, si encara existeix, deu guardar bocinets del que hi traginaven (papers, branques, grava, etc.) Participaven i organitzaven les festes del Carme, els Reis, Sant Antoni, Darrers dies... Moltes hores junts, moltes bulles, discussions, bauxes, crits i renou.

Després vingué la idea de fer la revista, també des del "Focs i Olles": l'Escola vella, la màquina d'escriure manual, ciclostil... instruments senzills i rudimentaris que els feia treballar molt en equip i amb l'objectiu de dur endavant una tasca informativa que ja des del principi apuntava ben amunt, amb col·laboracions de firmes importants que encara escriuen a *Pòrtula*: Joan Parets, Pere Estelrich i altres. Hi ha alguns

dels fundadors que troben que *Pòrtula* sempre ha estat massa carregada de temes cults que no interessen el poble. En algunes èpoques es parlava molt de música (l'única revista de Mallorca que tenia una secció de música clàssica), de llibres o de qüestions que no tenien res a veure amb la gent i la vida de Marratxí. Diuen que aquest aspecte de massa "rollo" ha impedit que no es fessin més subscriptors o que fos més popular. Però tothom està d'acord que *Pòrtula* ha millorat molt i que ha evolucionat positivament, que tracta temes de tots els gusts, de tots els aspectes, i que hi ha molta informació del que passa a Marratxí.

Un fet anecdòtic de la vetlada provocà una escena que és il·lustrativa i que pot definir aquest grup de "tronats" que sempre hi ha hagut darrera les pàgines de *Pòrtula*: en Rafel Creus duqué una botella de vi de Sta. Maria, l'encetaren i comprovaren que no feia el gust ni l'aroma que tocava. En Biel tenia més botelles iguals i n'obriren una per veure si seria diferent. Aquesta segona tampoc no va ser bona; en destaparen una altra... i una més, i una altra: no trobaren cap botella que tengués les condicions que deia l'etiqueta. Havien tastat aquell vi i sabien cert que aquell no era el bevent característic. Anaren a cercar les botelles que tenia en Rafel a ca seva i continuaren amb el procés d'obrir-les, ensumar el vi i tastar-lo. En total hi hagué unes 18 botelles obertes, totes de vi en mal estat. No és que ningú tengués tant de delit de beure vi, però s'havia de dur fins al final allò que s'havia començat. Tal vegada aquesta escena no guarda relació aparent amb *Pòrtula* i la gent que la duu a terme, però l'espe-



**LA QUARTA ACCEPCIO
DE "VETLADA"**

El fet que les tertúlies i les xerrades disteses hagin desaparegut gairebé del mapa fa que molta gent no sàpiga de què els xerres quan dius que has passat una vetlada agradable sense res més que una bona taula assortida i una colla de gent disposada a xerrar. Per tant, i per aquesta gent, jo humilment propòs que s'inclouï a tots els diccionaris de la nostra llengua, i de totes les del món, la següent definició de vetlada.

4. A can Pere d'Inca. Reunió organitzada per la revista *Pòrtula* que aplega a un (o uns) personatge vinculat amb la vida de Marratxí, al consell de redacció de la revista i a un col·laborador(-a) de la mateixa en torn a una taula ben assortida dels millors productes de la terra acompanyats dels millors vins, tant nacionals com d'importació. Aquest sopar gira en torn a un tema que el convidat(-s) domina bé. A partir d'aquí tot discorr com si allò fos un sopar entre amics, entre companys que es reuneixen per passar una vespre agradable i distès, sense els elements alienants que envolten la nostra vida quotidiana -TV-.

GUILLEM BOSCH

rit de lluita, la curiositat, el coratge i el no fer-se enrere davant l'adversitat són coses comunes i a l'ordre del dia en la gent i en les planes de *Pòrtula*. Tal volta sigui simplement per una qüestió de caparrudesa que *Pòrtula* continua més viva que mai després de 150 mesos d'existència.

A tall d'homenatge i com a cosa personal, aprofit aquesta crònica d'aniversari per fer una menció especial a la tasca i a la capacitat humana d'en Biel, perquè *Pòrtula* no hi seria sense en Biel i ell no s'entén sense *Pòrtula*. Per molts de mesos i per molts de números, enhorabona!

JOANA MARIA MATAS

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

NO SÓN TOTS, PERÒ SÓN DELS MILLORS



	BERNAT PALOU I CREUS ES TANCAT	. DAMIÀ PERELLÓ I TERRASSA	RAFEL CREUS I FRONTERA CAN PARRÓ	MIQUEL MUT I SUREDA
Un poc de biografia	Nascut a Pòrtol, l'any 1964 on viu, encara fadrí, des de fa 30 anys. Se'n cuida d'ordinadors a una empresa pròpia a Ciutat.	Nascut a Ciutat el 1965. Té 29 anys. Dels 10 als 26 visqué a Pòrtol. Ara és casat, té un fill i viu a Santa Maria del Camí. És empleat de caixa d'estalvis i fa feina al Pla de na Tesa.	Nascut a Pòrtol el 1964. Té 31 any, viu a Pòrtol i és casat amb una cabanetera. Des de sempre s'ha dedicat a la feina de fusteria.	Va nèixer a Pòrtol l'any 1957. Ara en té 37 i és casat amb una ciutadana. Viuen a sa Cabaneta i tenen un fill. Actualment se dedica a la restauració de mobles.
Els viatges	Li agrada viatjar sempre que pot. La darrera mostra és una setmana devers Colòmbia. També ha estat per Europa.	Vol viatjar però es queixa de la manca de temps i del preu. El millor que recorda va esser el viatge a París (era el de noces...)	Viatja poc però li agrada. Ha anat per Galícia i també a Sevilla durant l'Expo.	Li agrada viatjar i ho fa sempre que pot. Recorda molt bé un viatge a Itàlia; quan pugui hi tornarà més temps
Les aficions	Li agrada veure la televisió, especialment el futbol i les pel·lícules. També és un poc conrador.	No té cap afició clara. Li agrada estar amb la família i anar a caminar.	Es dedica a les feines del camp, productes d'hort i arbres fruiters.	Li agrada un munt de coses, sobre tot de caire artístic: dibuix, fotografia. També les excursions i la Música.
Les lectures	Llegeix poc, però no sol passar dia sense revisar tots els diaris locals. No se perd mai Pòrtula ni, per descomptat, revistes d'informàtica.	Llegeix revistes d'economia. Procura llegir diàriament El Dia, UH i DM.	Llegeix poc perquè darrere la feina no li sol quedar temps.	Normalment llegeix temes de Mallorca, especialment de Cultura Popular. Repassa cada dia el Diari de Mallorca.
La Música	Li agrada poc, però en tot cas es decanta per la clàssica suau, com Mozart o Vivaldi.	Li agrada la Música pop tirant a simfònica. Destaca Phil Collins i Dire Straits. També li va bé la Música dels anys seixanta.	Li agrada més la Música moderna que la clàssica.	Li encanta, sentir-ne i fer-ne. Escolta molt de Mozart i en general la Clàssica més que no l'actual. Quan té un instrument a mà és feliç.
El cinema	Sempre li ha agradat, però ara en veu poc en directe.	No li agrada. Veurà una pel·lícula però no s'hi emociona.	Li agraden els films d'acció però fa estona que no hi va.	El cinema li agrada però no hi va; mira el que pot per TV.
La cuina	Sempre s'apunta a qualsevol cosa que faci olor de menjar, però com més bo sigui, millor.	Li agrada cuinar. No comprar menjar, però amb la gelera plena sap fer qualsevol cosa. Li agrada tot, especialment els invents i les salses.	No és gens triat i menja de tot.	Li agrada tant menjar com cuinar. Diu que allà on hi hagi un forn, un feix de llenya i una porcelleta que es llevi el demés

	Bernat des Tancat	Damià Perelló	Rafel "Parró"	Miquel Mut
La televisió	No val la pena com no sigui per alguna pel·lícula, segons quins informatius i els documentals.	Serveix per passar el temps. El que més li agrada és veure futbol en català.	Lo que més sol mirar són els informatius de Tele 5 i el temps.	Només mira alguna pel·lícula que li puguin haver dit que era bona i algun documental.
Virtuts i defectes	Encara no li han trobat cap de les dues coses, diu.	Diuen que és simpàtic, com a virtut; per contra és bastant nerviós	És molt feiner i decidit.	Té molta paciència per les feines artístiques; per contra fuma massa.
Una experiència impactant	Una caiguda fora de lloc al torrent de Parells; sobre tot per les conseqüències.	La mort d'un germà i d'una cunyada el mateix any.	El temps que varen passar dins una cova amb en Bernat i en Biel que la gent es pensava que s'havien perdut.	Estant d'excursió pel torrent de Parells l'avisaren que sa mare era morta. Fou una forta impressió.
Un motiu d'orgull	Haver ajudat a crear una revista que arriba als 150.	Haver participar en un cert renaixement festiu de Pòrtol	Està content de viure	Haver sortit mig endavant amb els pocs recursos que ha tengut.
Personatges admirats	Aquells que lluiten contra els règims dictatorials.	El rei d'Espanya perquè ha sabut estar per enmig, diu.	_____	_____
L'escala de valors	Salut, Amistat, Família i Feina	Família, Salut, Feina	Salut, Família, Amics.	Salut, Sinceritat, Amistat
Una gran il·lusió	Si en tengués alguna de grossa posaria els medis per aconseguir-la	Estar bé.	Que li toqui la loteria.	Que tot segueixi tan bé com ara.
Pòrtula	+ Que hi ha un poc de tot, es variada; - Els temes d'opinió "rollo" sense fotos.	+ Les coses que xerren del poble; - Veure dues planes sense cap il·lustració.	+ Lo "rabiosos" que són tots, ell inclòs - Les coses de Música.	+ Les notícies més fresques i directes sobre la gent que tenim més a prop.
Problemes de Marratxí	La invasió de gent forana que ens converteixen en ciutat dormitori.	La dispersió de nuclis; haurien d'esser cada poble independent.	No hi veu problemes i si n'hi ha no els vol dir.	Potser la gran quantitat d'espais naturals que ens lleven.
La visió política	Entén la política com un mal necessari Creu que priven els partits per damunt les persones.	Hauria d'esser solucionar els problemes dels ciutadans, dels "paganos". El pitjor defecte és la corrupció.	Pensa que el polític per anar bé sempre ha d'estar bé amb la gent i ha d'estar damunt els problemes del poble. La gent està molt intranquil·la amb les coses que passen.	Hauria de ser una eina que poguéssim manejar tots per fer-ho funcionar a gust de tothom. El pitjor és entrar-hi amb uns ideals que es borren quan hi ha altres interessos.
Sobre la Vetlada a Can Pere d'Inca	"Va estar molt bé; vaig riure molt. Són interessants i serveixen per posar una gent en contacte amb un públic a través d'una revista que d'altra manera no es coneixeria i mostrant un caire diferent al normal."	"Me va agradar. Se va reflectir el que era fer la Pòrtula als seus inicis. Aquestes vetlades són bones; serveixen, en primera, per tornar-nos veure els primers que vàrem fer la revista."	"Està bé, com les de sempre, encara que aquest pic hi havia gent que feia estona que no vèiem."	"Bona feina, la vetlada. Per mi va ser un motiu, com n'hi hauria d'haver més, per veure'ns la gent que "érem abans". És una manera d'acostar-se més a la gent i conèixer-la."

Biel

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

COANEGRA, UNA PREOCUPACIÓ MÉS

La barrabassada de Coanegra va esser la darrera, però el nostre terme ja coneix prou bé tant el poder destructiu de l'home com la com la insensibilitat i inoperància de les diferents administracions públiques. D'aquesta preocupant qüestió en parlem amb el batle, Martí Serra.

Quines pases s'han fet des de l'Ajuntament per tal d'exigir a la Conselleria que es repobli la zona, que no torni passar una cosa d'aquestes, etc?

Nosaltres des del principi férem diversos escrits, tant a la Conselleria d'Obres Públiques com la direcció general de medi ambient i a la Conselleria d'Agricultura. En primer lloc demanàvem que no es tornassin produir situacions com aquesta i en segon lloc demanàvem que ens facilitassin un estudi i unes dades i que fessin actuacions per repoblar aquesta zona. Ens han contestat que estan donant passes i aquesta és la situació en què estam ara. Esperam que aviat es duguin a terme les actuacions pertinents.

I a nivell intern?

A nivell intern, Medi ambient feia dues coses, a més de les actuacions que feim amb altres actuacions, era mirar a veure com es pot reconstruir o repoblar d'arbres aquesta zona i l'altra cosa és mirar de fer un estudi de totes les zones que per les seves característiques s'haurien de tenir ben delimitades i protegides. I protegir tant els arbres centenaris o d'un valor ecològic important i les zones també per tenir-les delimitades i que no es tornin produir fets com aquest.

De totes maneres no hi ha unes resolucions concretes...

No.

Encara tenim a l'aire el tema del Puig Blanc, que també suposà un desastre ecològic i també hi va haver una actuació per part de l'Ajuntament demanant informes, però això està aturat...

És a dir en principi crec que s'està tancant l'expedient sancionador però no me'n record.

I per part de Medi Ambient no es du al dia aquest tema?

Es segueix, però jo no ho duc i no ho sé.



Martí Serra

Tornant al nivell intern m'interessava aclarir si a nivell d'equip de govern s'havia parlat gens que els darrers cent metres varen ser assolats per negligència del regidor que anomenau de Medi ambient.

Per part de la batlia i del regidor de medi ambient es va dir que s'havien de fer actuacions més contundents. Des d'aquí xerrarem amb els responsables

d'Obres Públiques i ens havien promés que s'aturarien immediatament, no es va arribar a temps allà a aturar les màquines, però a primera hora del matí, havíem xerrat amb els responsables i ens havien assegurat que s'aturarien.

Tres hores tard i cent metres i cent arbres tard. El GOB denuncià que aquestes obres es varen fer sense cap tipus de permís, i que legalment es necessitava el permís de l'Ajuntament. Hi ha qualque incidència en relació amb això?

Això és un tema jurídic que jo desconec. Però normalment el que es sol fer en tema de carreteres i torrents és que no solen demanar permís. Però són competències seves. Nosaltres havíem demanat que fessin el torrent net, però no en aquestes circumstàncies, i per ventura es basaren en això.

De tota manera, la part del Polígon cap al Pont d'Inca no està net...

No ho sé, no hi he passat, però més val tenir-ho brut que destruït.

Gràcies

Biel.-



Exposició i venda d'automòbils
Reparacions en general de l'automòbil

C/ Weyler 9-A
Es Pla de na Tesa

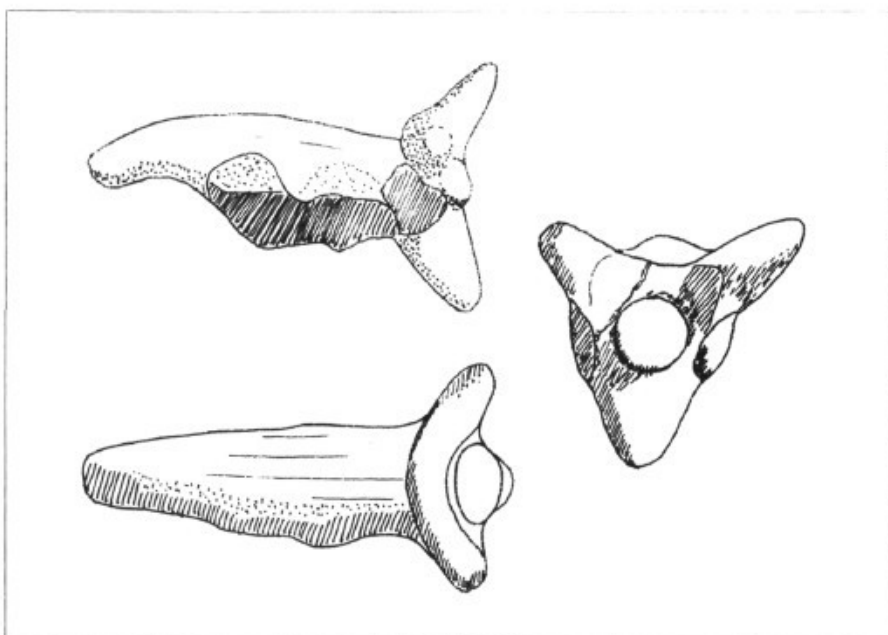
Tel. 79 52 28
Fax 79 52 28

MOTOR MARRATXI

Servei Oficial

EL SIULET DE CAN GASPAR (SANTANYÍ)

A Santanyí, antigament més que ara, es donava el nom de siulet -i no siurell- a la figureta de fang que ha esdevingut símbol de Marratxí, producte modest sorgit de mans humides de mestre terrisser que una volta en l'any, el dia de la fira, entrava dins les llars mallorquines on hi havia infants, fent arribar agudes i contínues estridències als llocs més alts de les golfes i a les pregoneses més recòndites dels cellers. Capacitat potencialment per fer sortir marejats els venerables cucs de les orelles de l'avior, l'estri, posat en mans de l'al·lorea pucera, era tan feble que la seva vida, com les papallones primaverals, solia acabar abans de la posta de sol. Per això els santanyiners, quan volem remarcar la fragilitat d'una persona, o d'un objecte, deim que *és fet de pasta de siulet*.



Can Gaspar és el nom de la casa pairal de mon pare, *en Gaspar de Can Gaspar*, situada a un cap de cantó d'una placeta que ara es dit *s'Escola* i abans, segons documents familiars, *del Sucre*. Cap a la darrerria de 1972 o a principis de l'any següent, per mor del seu estat ruïnós, enderrocàrem l'antiga estructura que, pel tipus d'ampitador que tenia la finestra, devia ser, pel cap curt, com a mínim del segle XVII, però successives reformes (una duia la data de 1835) havien malmès tant els seus elements arquitectònics que les parets, inclinades i baldufades, eren a punt d'esbaldregar-se. Aquesta vella casa, de la qual guard records i fotografies i alguns dels elements més sòlids, havia estat adquirida per la meva rebesàvia paterna Francesca Miró Valls, de Porreres, l'any 1859. Hi havia hagut botiga de roba i sabates, fàbrica de sifons i en temps més reculats un forn públic, del qual en vaig descobrir el clot en escombrar els fonaments.

Quan a cops de picassa desfeia el replà de l'escala, varen caure uns objectes entre la pedruscada: uns pesos molt rovellats i part d'un siulet de fira que representava el llom i el cap d'un bovet de 9,3 cm de llargària i 4,6 d'amplària (de punta a punta de banya). Tot i que vaig cercar minuciosament, les cames i

l'apèndix sonador no apareixeren per enlloc, cosa que em fa sospitar que l'objecte fou emparedat quan ja estava malmès.

És una mena de cos cilíndric acabat en punta que vol ser coa i acoblat a una testa triangular bicòrnica que té com a únics elements decoratius tres botons circulars situats al mig i als costats de la cara. El central és d'una gran regularitat, però els laterals són més tost comuns. Les parts del llom que no han estat tan tocades de mans conserven, sobre una bases de calç, restes d'unes ratlles alternades de colors marró i carabassa. La cara sembla que únicament era pintada de carabassa. En els punts de més pressió digital queden traces de petjades dactilars. Vull pensar que poden ser de qualsevol dels vostres avantpassats marratxiners que tengués manya i art per dotar l'argila de bellesa, alegre i acolorida com un vestit de cossier, ancestral com les imatges taurolàtriques de Costitx.

Cosme Aguiló
Santanyí, desembre de 1994



UN SERVEI INTEGRAL PER A LA SEVA SEGURETAT



DARDER ABAD
CORREDURIA D'ASSEGURANCES, S.L.

CASA
VEHICLES
VIDA

EMBARCACIONS
INDÚSTRIES
SALUT

R.CIVIL
PENSIONS
ALTRES...

Horari d'atenció al públic
De dilluns a divendres
Matins, de 9 a 13 h.
Horabaixes, de 16 a 18 h.
Avinguda Antoni Maura, 6 Tel i Fax 60 11 63
07009 Es Pont d'Inca

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

AMB EL FANG COM A EXCUSA

CONVERSA AMB MESTRE BERNAT DE SA PENYA

A mestre Bernat Amengual Serra, de sa Penya, ja el coneixem un poc. No de bades va ser un dels protagonistes de les passades vetlades.

Però essent que és un dels ollers de més edat, va néixer a Pòrtol l'any 1916, i que sap un munt de coses hem aprofitat els seus coneixements dins el ram del fang per acostar-nos a aquest món que, malgrat el seu caire tradicional, també ha canviat en molts d'aspectes.

Quans anys heu fet d'oller?

Sempre, d'ençà que vaig acabar l'escola. Lleva 12 anys dels 78 que tenc. Jo vaig anar a escola amb don Alberto fins als dotze anys; a dotze anys, feina.

El trobàveu un bon mestre; on era la seva escola?

Sí putes, sí. Darrera la rectoria, aferrat a la cobreria que ara és d'n Miquel des Forn. Aquell carrer no hi era.

Recordau qualche cosa de les que ell vos deia?

Ell normalment els divendres mos feia una prova a fer comptes, sumar, restar, dividir, i el que guanyava, dos cèntims. Vaig guanyar molts de pics. Hi havia en Xesc de Son Pi i en Jaume, els fills de mestre Jaume, tots són morts.

Sou fill i nét d'ollers, qui vos va ensenyar l'ofici?

A sa Penya mateix, aquí el vaig aprendre. El primer que t'ensenyaven a fer eren cubertores i després fèiem greixoneres i això.

A què vos dedicàveu, un temps?

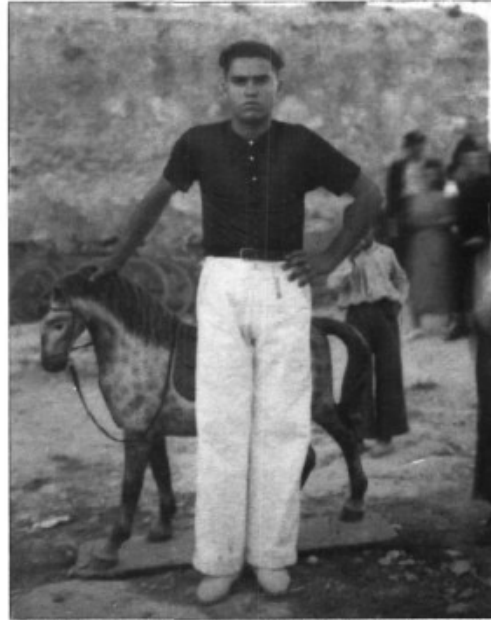
Olles i greixoneres. I es primer cossiòl el férem a sa Penya, i en llògarem un de Bunyola i venia tres dies aquí. I n'Isidre feia de mosso amb mestre Gori i va aprendre a fer cossiòls, i els altres no en saben fer. I jo no podia anar a fer de mosso, perquè jo tenia altres feines. Jo havia passat anys sense fer-ne cap ni una, per repartir, hi havia temps que fèiem una fornada cada setmana que mos vèiem amb feines de repartir. I quan aquests al·lots no hi eren, que anaven a escola, erem jo i es germà. I mon pare que ens ajudava una mica. I teníem mestre Martí Viró llogat. I després des Moviment que no hi hagué vernís. I mestre Martí feia feina a sa Botiga, i després va tornar venir a ca nostra fins que es va retirar. Mestre Benet es català també va venir fins al retiro. En Toni Tirano també.

I a Pòrtol hi ha hagut qualche oller més mestre que els altres?

Sí, clar. Els d'un temps eren millors que els d'ara. Hi estaven més temps. Com havien foradat es fang i rissat li donaven un parell de tirades i llavors li donaven ferro i ara tot d'una donen ferro, donen poques tirades. Mon pare era millor que els d'ara. Mestre Biel Seguí, que tenien s'olleria a Son Borràs. Mestre Pep de sa Botiga que era es més ràpid. Mestre Pep Monjo, en Joan Vich.

I mestre Joan Vich va esser tota sa vida oller?

Sí, i llavors se'n va anar a una fàbrica a Manacor i s'olleria d'aquí la duia en Toni fill seu i en Xisco de son Ros. I llavors



Mestre Bernat retratat a Sant Marçal, quan va ser quinto, als 19 anys.

La roba que du, igual que els altres 9 quintos, la va fer na Maria "Meta". Va costar un duro de compra i 10 reials de cosir. Era per Pasqua i va ser el darrer any que cantaren panades.

mestre Joan ja es va tirar a fer tubos, però era un bon mestre. Mestre Antoni de sa Botiga per fer el gènero petit era un campió. Feia juguetes i olletes petites, pel gènero gran no tant.

Heu sentit a dir d'on ve l'olleria a Pòrtol?

Jo tenc por que l'olleria més vella no fos can Tiet. I l'amo de Sa Roca Llisa era fill d'allà. I llevoneses una mica més envant que era

d'en Tomeu Vent, allà hi havia una ollereria que era Can Monjo Fondo. I després posaren un negoci a Palma, i mestre Joan Vich ho duia tot a vendre allà. Can Palou no és massa antic. Mestre Pericàs tenia s'olleria devers sa Pedrera

A Marratxinet, hi heu conegut res?

No em recorda que en temps meu se n'hi fessin. I una li deien ca s'Oller; aquesta no l'he vista funcionar però he vist negre, es coneixia la negror.

I a Sa Cabaneta?

Quan va esclatar el Moviment hi havia en Pere Costella que feia feina a Son Verí, un que li deien en Toni Mio i un que li deien en Tomeu Garrover. I amb un Montserrat barataven una finca i feren un forn allà.

D'on devien venir els ollers de Marratxí?

No ho sé. De Santa Eugènia, pentura, però no ho he sentit dir. Oller vell no n'he conegut cap que descendís de Santa Eugènia.

D'això que anassin a Lluc, ho heu sentit dir?

Sí, molts de pics. Lo que no ho he conegut. Mon pare en pau descans ho devia veure d'al·lot.

Planes patrocinades
per la Regiduria de Cultura
de l'Ajuntament de Marratxí

He llegit devers l'Ajuntament que als ollers els donaven molt de tello perque anaven a la garriga a tallar mata i branques...

Però la pagàvem. I un temps érem de totes les ollereries que anàvem a cercar llenya a Puntiró.

Del clot de sa terra, cadascú tenia el seu trast?

Un home de cada ollereria. I feien el clot i quan eren a sa terra bona enmig feien una pareteta de terrosos i treien terra, una cada un. Se sortejaven es caramulls. Un pen Palou, un per Sa Penya...

Què hi ha més ollereries ara o un temps?

Un temps, de molt. Hi havia setze ollereries.

No hi hagut cap gremi d'ollers?

Es va intentar un parell de vegades. Cada un anava allà a on volia, però cada un tenia sa seva zona, per costum. I continua. A ses fires hi van tots, però sense olles.

I això que les ollereries tenien un magatzem als pobles per no haver de traginar...

Jo anava a Llubí per ajudar a ma mare en pau descans. I era una dona que feia per mi 90 i pico de quilos. Ens deixaven allà a Llubí, o mon pare, o en Tomeu i jo romania allà i deixàvem el gènero allà. Jo quan era jove fins que vaig tenir el camió anava a Sa Pobla, i allà teniem una caseta, com si diguéssim un *quarto* que confrontava just devora sa Casa de la Vila, i amb un de Campanet pagàvem vuit duros a l'any, i jo partia es dissabte a vespre d'aquí a romandre allà i el s'endemà veniem.

Cada ollereria tenia això a una banda o l'altra?

Sí, generalment sí. Però ara ja ha defuit molt això, d'ençà que tenen camions això ja no es fa. Llavors amb el camió anava jo a Sa Pobla, i teniem per tot, i després a Muro, i després a Alcúdia, i després a Pollença, i darrera n'Isidre amb el cotxe feia sa plaça.

La vida de l'oller, sempre molta feina...

Sí... Si l'amo no feia una hora o dues més que els llogats, no anàvem, i llavors tenies que el diumenge també hi havia feina, diumenge i dia feiner. Jo em vaig casar l'any 40 i a l'any 45 vàrem comprar un camió, un *chevrolet* de 4 cilindres. En pagàrem 49.000 pessetes. Ens costà molt, perquè menjava molt. Estava molt gastat i ens hi vàrem haver de gastar molts de duros. Però aguantàrem i després compràrem un *Ebro* nou.

Avui en dia els ollers joves viuen millor...

Sí, no hi ha comparació. A jo em feien porgar terra amb un garbell de blat. I aquí no teniem electricitat, i es temps de sa guerra hi havia un alemany que feia feina amb un de sa Botiga Nova, que encara és viu, que feia de fuster. Un dia vengué aquí no sé perquè. I va voler veure sa fàbrica, teniem una massadora que anava amb sa bístia que rodava com una sínia. I va dir: amb el mateix rodar sa bístia podríeu posar que també vos fes rodar ses rodes. I allà on voltava sa bístia, adalt, hi va posar una politja grossa, però sa bístia s'atura, o per una cosa o per s'altra, i nosaltres li diguérem: ses corretges cauran quan sa bístia aturi, però es puta va posar un pinyó lliure i sa cosa continuava funcionant maldament sa bístia aturàs. Després ho posàrem a un parell de *puestos*, i fórem es primers que no ho férem tot a peu.

I un temps, es fang el feien amb els peus?

Sí, sí home. Jo tenc ànsia que no n'hagi potejat de petit. Però hi havia son pare de n'Isidre aquest que ve aquí, en Tomeu *Isidro*, que era es meu cunyat, i aquest Tomeu feia de mosso a can Pitxon, i a sa Botiga, i cada dia potejava fang. Per fer sa teula, era fang comú. I això era a Sa Cabaneta, a cas Gericó.

A Pòrtol no feien res, de blanc?

No, a Pòrtol no feien res blanc, tot eren olles i greixoneres.

I els siurells a Pòrtol, quan començaren?

Fa una sèrie d'anys. Fa poc. Els siurells es feien a Sa Cabaneta i a Inca.

Vós sempre n'hi heu vist de siurells a Sa Cabaneta?

Sí, a cas Gericons. Llavors hi ha el sogre de madò Bet, sa dona d'en Felip. I a Pòrtol, començaren sa dona d'en Tomeu *Bernadí* i sa dona d'en Miquel *Monjo*. Els homes no, perquè això no és feina d'homes. I aquestes veig que en fan.

I un temps, les dones dels ollers feien res d'olleria?

No, a Pòrtol s'única que jo coneixia era una germana de s'home de sa mestressa de cas Secai. Tenien s'olleria devora can Tomeu *Bernadí*, la tenien aferrada, can Masseo. Sa dona de mestre Pep *Sant*, nomia Francisca i feia de mosso en es seu germà, mestre Joan *Masseo*, casat amb sa madona de cas Secai. Però fer feina de tocar fang no n'he conegudes, ara d'anar al mercat sí. Ses dones se'n anaven amb s'home amb so carro i ell feia un poble i sa dona feia s'altre. Ara feina amb fang no s'ha acostumat mai, o aquí no n'he vist cap mai. (>>)



Joan Massot

"Els ollers d'un temps eren millors que els d'ara. Hi estaven més temps. Com havien foradat es fang i rissat li donaven un parell de tirades i llavors li donaven ferro i ara tot d'una donen ferro, fan poques tirades."

(>>) Sa feina era bruta per una dona, ara ja no és igual.

Ja veis ses isidres, en es Porxet, quina feina més guapa fan...

Ara, avui no és igual. N'Esperança té una maneta per fer ses cosetes més petites i ses germanes, na Cati i na Maria. Però dona dins Pòrtol que faci feina a sa roda no en conec d'altra.

I ara s'empra manco terra vermella que un temps?

Clar. Un temps empràvem molta més terra que ara. El fang que duen de fora és per fer plats, no és per fer olles. N'Esperança no el du de fora.

Ara fan manco olles, és cert, i això que és, perquè un temps només empraven fang i ara empren alumini i metall?

Clar que sí. Llavors hi havia setze cases que només feien olles i greixoneres. Això canvià quan començaren a sortir ses casseroles. Jo quan era petit vendre cassolinetes petites a sa sortida de sa missa primera pels homes que els empraven per quan anaven a fer feina i dins una hi posaven olives i dins una de més grossa hi posaven una truita. I després vengueren ses casseroles i ja està. En aquell temps fèiem fornades de devuit dotzenes de cassolinets petits, i fa un temps que ja no, i ara si en venen qualcun és més per fer-hi un forat i sembrar-hi qualque cosa. I quan venia es temps de treure patates a Sa Pobla, sa gent que havia de menester gent anava a sa plaça, i els que es volien llogar també anaven a sa plaça, i llogaven la gent allà. I ets homes que anaven llogats no anaven a dinar a ca seva, se'n duien una olleta per fer menjar. I quan venia sa temporada de treure patates veníem una quantitat d'olletes que no te'n pots fer una idea. Pentura cent cada diumenge. I ara ni en tot l'any.

S'estreventia mai que una fornada es tudàs?

Si putes, sí. A una nosaltres una vegada provàrem de coure en es forn amb clovella d'ametlla, però quan ens pensàrem que estava cuit en traguérem una amb un ganxo i la vérem ben cuita, però totes les altres encara no hi estaven i ho vàrem haver de tornar coure tot. Fornada sencera, no, però de vegades quan enfornes si en cau una, qualque pic en cauen deu o en cauen dotze, i quan desenfornes ben igual. Però fornada sencera, no. Es forns d'un temps tenien tres departaments, un que li deien es baix forn, un que era es forn i s'altre que era es forn d'amunt. I hi posaves en es forn d'amunt i posaves es gènero que l'havies cuit sense vernís, i li posaves es vernís de cuit i el posaves enterra perque tengués més resistència, per llavor posar-li damunt. Però llavors va entrar s'usança de fer només mig forn, i va tirar de només coure una vegada, perquè d'haver-hi dos metres a haver-hi només un metre ja anava bé només coure una vegada. I llavors n'Emilio va comprar un solar i es posà per ell. I va fer un forn rodó, alt; covia amb unes barres, fetes de fang, i es cossiols ara els couen així, i fan unes barres que tu demanes sa mida i els poses en filera, i fas com si fos baixos i alts a una casa.

M'heu parlat d'un forn de tres departaments, i també devia tenir cendrer?

Estava a baix de tot, per fer-hi es foc, i llavors venia es que li dèiem davall pontet, es pontet i es forn d'amunt.

Ses peces es posaven per tot?

Ses peces quan tenies enforat, a davant feies una tira d'olles velles per tapar i tapat amb fang.



*Mestre Bernat de sa Penya
als desset o devuit anys.
Retrat fet a la part de
darrera de can Costella
de Pòrtol.*

Mestre Bernat se'n recordà d'aquesta cançó que havia sentit als majors moltes vegades

-Mestre si sou de passada escoltau i oireu d'aquest olla què en voleu si no vessa o es foradada?

(S'oller contesta)

-De s'olla que té en ses mans quatre doblers m'ha de dar i si no la vol la deix estar i tan amics com abans.

-De s'olla vos ne don dos dau-la'm si la'm voleu dar no és forçat que es capellà ja s'haga d'alarmar amb vós perquè hi ha altres venedors tan bons o si no millors allà a on puga anar a comprar.

Quines són les peces més delicades de coure?

Li direm unes peces de fogó, una greixonera gran... Ses peces grosses. Aquí sempre hem estat de peces grosses, me'n record que es meu germà en va fer dues pel cine quan es llogaven per fer noces que no sé quin diàmetre devien tenir... Devers 80 de diàmetre. A cal Dimoni, són fetes aquí. Són greixoneres grosses que pentura hi caben cinquanta litres.

Què dirieu, que primer acabarà la terra vermella o primer acabaran ses ollereries?

Home, jo si he de dir, primer sa terra bona, s'acabarà primer sa terra. No s'acabarà, però no la podran treure. Per sa que empleen no els ho paga. En Toni Vich no sé què fa pagar per cada tres metres. Per sa terra que empren a una fàbrica... a can Vent n'empren més perquè són més molts, però el que és aquí només n'hi ha un que ho fa i basta.

Què heu sentit dir del barri de Cals Ollers?

El barri de Cals Ollers es conté devers Can Norat, i que no hi ha el carrer que es diu Ollereria? Devia ser per aquí, perquè hi havia can Bernadí, can Maseo, can Palou...

De manera que hi veis un bon futur, a l'ollereria?

Veig un bon futur, però s'olla de terra bona, d'aquí de Mallorca, dic que es perdrà perquè costarà molt. Per fer un clot, ves a demanar permís, després cada any o cada sis mesos, a pagar. Jo no crec que emprin vint senalles de terra en tota sa setmana, i per això si has d'obrir un clot i pagar es gasto...

Com veis la Fira del Fang?

Bona feina. Sa Fira de Fang ha caigut bé, és bona. Bona feina. Pentura ho tudaran perquè faran pagar per entrar-hi. I sa gent com que fan pagar per entrar-hi i l'han vista tants de pics... Ara jo cada pic que vaig a Manacor no vaig a veure ses coves. Ja les tenc vistes. I ses escoles duen els al-lotets, i no t'en tems i els al-lots aquests que fan juguetetes fan net.

Gràcies.

Biel Massot i Muntaner

Esportula

coordina
Tomeu Pou



TERESA SILVENTE ALS CAMPIONATS D'ESPANYA DE CROSS

La marratxina Teresa Silvente, que es va proclamar campiona de Mallorca el passat mes de febrer i que va quedar classificada en tercer lloc als campionats de Balears, va aconseguir així poder participar als Campionats d'Espanya de Cross en categoria promesa.

Aquest campionats, que es celebren a Vitòria el passat dia 5 de març, no li anaren gaire bé i el resultat que obtingué no fou tot el bo que es podia esperar quedant classificada en el 42è lloc de la categoria promeses i en el 142 de la classificació general.

Segur que remuntarà aquests resultats. Endavant.



BÀSQUET A MARRATXÍ

El C.B. Pla de Na Tesa endavant cap a la prime- ra autonòmica

El club de bàsquet del Pla està d'enhorabona, ja que l'equip sénior es va classificar per a jugar els play-offs d'ascens. Està dins el mateix grup que el de Santa Maria, Gesa Alcúdia i Son Carrió. De moment el club està classificat en segona posició amb una victòria contra el Gesa Alcúdia i una derrota contra el Santa Maria.

L'altra cara de la mo- neda, el C.B. Marratxí

L'altre equip del terme, el C.B.

Marratxí, per la seva banda està dins el grup per evitar el descens i igual que l'equip pladenateser ha guanyat un partit, el primer, contra l'Impremta Muro i ha perdut el segon contra el Bàsquet Selva.

Tant per un equip com per l'altre els desitjam la millor sort.

SB/GB

KALMA

Isabel i Gaspar
-artesans-

Decoració amb flor seca
Restauració de mobles
Fusta artesanal

Oleza 123 Tel 79 79 03 Sa Cabaheta

PETITS ANUNCIS DE

COMPRES,
VENDES,
LLOGUERS,
OFERTES,
DEMANDES

TEL
60 31 44



Avinguda Antoni Maura 59 Es Pont d'Inca Tels. 60 10 01

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

FUTBOL SALA

ESPORT BASE DE L'APA ES SIURELL

Els equips federats de l'APA Es Siurell continuen la seva bona campanya esportiva.

Així, els més petits (Escola d'iniciació) començaren la competició guanyant per 1 a 9 dins el camp del Polígon de Llevant.

L'equip dels benjamins després de guanyar per 1 a 4 al camp del sempre difícil *Los Almendros* es consolida a la tercera posició de la classificació.

L'equip aleví ha acabat la competició de la copa del CIM ocupant la tercera plaça per darrera els dos equips del col·legi Montision.

L'equip infantil juga el proper dissabte davant el col·legi Juan de Avila el partit més important de la classificació del Play-Off al títol de la categoria.

Per acabar cal dir que l'escola de tenis de l'APA Es Siurell compta amb un grup molt entusiasta de joves marratxiners.

Des d'aquí felicitem la gran tasca que desenvolupa l'APA Es Siurell per l'esport base del nostre municipi.

TEMES ESPORTIUS DES DE SA CABANA

El futbol-sala a Sa Cabana ens ha donat una de calç i l'altra d'arena, mai en la història del futbol-sala a Sa Cabana s'havien aconseguit tants despropòsits com en aquesta campanya esportiva.

Aquests directius i entrenadors que al principi de temporada proclamaven a tots els vents que seríem campions i em referesc als equips seniors de primera nacional i primera regional Mallorca del club S.D. Cabana F.S. i, senyors, no sabeu què ha passat, els que havien de ser campions han davallat de categoria, els dos han fer primers per la cua, algú en té la culpa, no es pot menjar el cunill fins que no està caçat. Senyors, a aquesta vida s'ha de ser més humil, i en la meua opinió, els demés també compten, i ara resulta que l'únic equip del que poc es xerrava són els cadets que estan demostrant la seva homonia al terreny de joc.

Aquests nins joves demostren una serietat i un sacrifici i amb la humilitat estan aconseguint el que els demés no han pogut aconseguir. Si mantenen aquesta línia arribaran a la meta desitjada que és ser campions si per les circumstàncies no s'aconsegueix no serà per manca d'interès. Ànim!

He xerrat de serietat perquè un altre club que posaren en competició un equip per passar l'estona i divertir-se però amb serietat, sacrifici i treball han aconseguit pujar de categoria i em referesc al club C.D. Pont d'Inca F.S. que ha aconseguit el tercer lloc a la classificació general, després d'humiliar a la darrera jornada el que era el primer a la taula classificatòria amb el resultat de 6 a 1, d'aquesta manera l'equip i directius puguen de categoria.

Enhorabona a tots.

Pep Nígorra

A L'HORA DE TRIAR UN ESPORT

A l'hora de triar un esport, hi ha una sèrie de factors i circumstàncies que cal tenir en compte.

Abans de tot i amb el risc de ser reiteratiu, s'ha de passar una revisió física, a poder ser per un metge especialista en la matèria.

En primer lloc si ja he triat un esport, convé saber i conèixer les seves característiques, els esports es divideixen en aeròbics i anaeròbics.

L'esport aeròbic és aquell que la seva duració és superior a quaranta minuts en un treball acompanyat i no el qual no hi ha peusa, exemple: cicisme, corredors de marató, etc.

L'esport anaeròbic és totalment el contrari, és de curta durada però d'una gran intensitat, exemples d'aquest grup d'esports són: els 100 metres lliures, el Taekwondo, la natació, etc.

La diferència entre ambdós és que, en els esports aeròbics se comença amb un ritme cardíac en estat normal i a mesura que anam treballant va punat fins a establitzar-se i treballar tot el temps a mateix nivell, durant aquest temps els cis consumeix greix i crema oxigen, consumint a més molts líquids (suant) essent necessària la reposició del mateix durant l'exercici.

Rafel Oliver

PODA DE PALMERES

Tomeu Català
tels. 79 77 25
60 27 20

Perruqueria TRIAS

Trinitat, 15 Tel 60 30 65
Pòrtol

CLUB DE DARDELLS JAGGERS



El club de dardells Jagers es va fundar l'any 1984, fa dotze anys pen Tomeu (es loco) Nicolau Moll (Colasito) Antonio Valeije (Toño) i Miquel Jaume (Morritos). Un dia xerrant dels pubs anglesos que tenien dianes per jugar a dardells es va decidir muntar dues dianes i fer un equip. En tenir coneixement que a Palma hi havia una junta gestora ens informàrem per federar-nos i participar a la lliga balear, no podent fer-ho perquè feia dues setmanes que havia començat.

Durant el primer anys es feren tornejos i qualche "interbar" amb altres clubs. El segon any començarem la lliga a 3era divisió grup C, a la següent es va pujar a 2B, l'altre a 2A, l'altre a primera i després es varen estar diverses temporades a Divisió d'honor. Més tard es va baixar a segona perquè aquesta categoria va desaparèixer i va quedar primera i segona. Això va venir donat per la massiva desaparició d'equips per diferents motius. Ara en queden 20 dels 120 que arribaren a competir anys enrera.

El nostre club va arribar a tenir tres equips, 1er, 2on i 3era divisió. A l'actualitat sols tenim 8 jugadors. El club ha participat a quatre campionats d'Espanya sense gaires bons resultats. Els millors resultats foren al Ranking Balear Miquel Jaume 4rt classificat i al Masters de Balears Miquel Jaume i Antonio Valeije entre els setze primers. A destacar Pablo Bustots el millor jugador dels darrers anys amb la millor partida 13 dardells, màximes tirades i màxims tancaments.

L'equip està format per Miquel Jaume, president; Antoni Valeije, delegat; Pablo Bustos, capità; Marino Donado, Miquel Oliver, José Rafael, Fermin Chamarro i Pedro Juan com a jugadors.

ASSESSORIA MARRATXÍ

Tels 60 00 43 - 79 52 56 Telefax 60 00 43
Av Antoni Maura, 24 ES PONT D'INCA

ASSESSORIA LABORAL

Confecció de nòmines
Assegurances socials i contractes de treball
Tramitació de pensions (jubilació, invalidesa, viudetat...)

ASSESSORIA FISCAL - COMPTABLE

Comptabilitats / Autònoms / IVA
Declaracions renda
Llicències fiscals

ASSEGUANCES GENERALS

Automòbils / Vida
Comerç / Indústries / Comunitats

HORARI: 9 a 15 h., DE DILLUNS A DIVENDRES
HORABAIXES I DISSABTES MATÍ, CITES CONVINGUDES

M^a CARME PICÓ CRESPI
Graduat Social
Assessor Laboral

GUILLEM BUJOSA BUJOSA
Agent de MAPFRE assegurances
Assessor Fiscal

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

Bell Art

INTRODUCCIO

Amb aquesta pàgina volem obrir un nou cicle dins el tema de la perruqueria, que com vosaltres sabeu molt bé, vàrem començar fa sis mesos quan treballàvem al saló Nou Clàssic de Son Ferriol. A partir d'ara ens teniu a la vostra disposició a *Bell Art*, Santa Maria del Camí.

Per això també continuam amb vosaltres des d'aquestes planes i esperam que siguin una continuació de la nostra idea de seguir donant un servei d'idees i professionalitat dintre d'aquest "Bell" món de la perruqueria.

Cada mes tendrem un apartat dedicat a informar-vos de distints tipus de treballs i productes que poden esser avantatjosos per tal de cuidar la vostra imatge.

Aquest mes vos presentam una alternativa als colors químics:

IGORA BOTÀNIC DE SCHWARZKOPF: LA NOVA COLORACIÓ ECOLÒGICA

1. Una coloració per al cabell d'origen vegetal, en línia amb la creixent sensibilitat per tot allò natural. I que és summament suau per al cabell. Consisteix en una pols colorant que per aplicar-la al cabell ha de mesclar-se exclusivament amb aigua i actua per efectes de la calor.

2. Una coloració tractant amb avantatges contundents: millora visiblement l'estructura del cabell. Amb cada aplicació reforça el cabell, que adquireix visiblement més bellesa i brillantor.

3. Una alternativa per aquelles que refusen conscientment els tintats tradicionals i que ara tenen la possibilitat de trobar el color desitjat, doncs hom li ofereix vuit colors composts amb matèries primeres que existeixen a la natura: Bambú, Palisandre, Nou, Blat, Espina vermella, Fulles de tardor, Havana i Teca.



Quan xerram de perruqueria tenim tendència a pensar només en els pentinats o en els salons, però hi ha altres



caires que poden donar una major sentit a la paraula.

A Bell Art volem ampliar les fronteres de la simple però im-



portant feina del saló, i vos presentam un treball de fotografia. Es tracta de noves propostes per a la vostra imatge.

ESPECIALISTES EN ARTICLES DE
MUNTANYA, CAMPING, ESQUI I ESCALADA

ES REFUGI

Pl. Palou i Coll, 10 (Banc de s'Oli)
Teléfon 71 67 31
07002 - CIUTAT DE MALLORCA

MIQUEL BESTARD: UN LÍDER PER A MARRATXÍ

Miquel Bestard no és el president dels Independents -IDMA-, però és molt més que això: és el seu capdavanter; és el seu líder indiscutit.

És tan tímid que no ho vol reconèixer; però això, al cap i a la fi, no ho ha de dir ell. Els resultats d'aquests anys ho avalen.

Miquel Bestard és un home del poble, popular i amb carisma dins tots els ambients de Marratxí. Per tots aquests motius des del seu grup Independent -IDMA- l'han tomat presentar com a cap de llista per a les properes eleccions municipals que tendran lloc dia 28 de maig.

"Em present, entre altres coses, perquè la gent del carrer m'anima; no únicament la gent dels Independents o el propi comitè sinó els mateixos ciutadans. Això és el més important per a mi".

Miquel Bestard és un home amb experiència municipal. Durant aquesta legislatura ha ocupat dos anys la batlia de Marratxí i els altres dos ha estat el primer tinent de batle. Durant tota l'etapa dels darrers quatre anys ha estat coordinador de les àrees d'Interior i Policia, Serveis vies i obres i Economia i Hisenda.

"Dur aquestes àrees representa dedicar moltes hores a l'Ajuntament perquè a més d'atendre els ciutadans has d'estar pendent de la bona marxa de totes les àrees; en alguns casos has de suplir els regidors que per algun motiu no hi poden ser sempre i això suposa temps i dedicació".

Una de les principals característiques de Miquel Bestard és que sap escoltar. Durant els darrers anys tota una sèrie de gent de Marratxí ho ha pogut comprovar. No passa dia que des del seu despatx oficial, tant en l'etapa de batle com en la de primer tinent de batle, hagi d'atendre una agenda ben plena de visites. Quan no passa això és perquè és de volta pel municipi arreglant tota una sèrie de temes de les seves àrees.

"Quan ve algú a parlar amb mi no mir mai quin color polític té; he procurat atendre tots els ciutadans de Marratxí que m'han volgut confiar els seus problemes".



Miquel Bestard

Entre els ciutadans que confien en ell té més la fama d'home de gestió que no de polític. Miquel Bestard diu les coses pel seu nom i no li agrada fer veure bellumes.

"Tenim Marratxí com a objectiu; no depenem d'altres formacions polítiques externes al municipi i això ho hem demostrat fugint d'altres forces que ens volien fermar. Per alguna cosa som Independents de Marratxí".

Per altra part Miquel Bestard té un gran respecte per a tothom, tant particulars com associacions o altres partits polítics. Sovint intenta cercar el consens més que no imposar les coses per la força. En aquest aspecte és considerat un home moderat, ben del

poble i que fa poble amb la seva actitud.

"És així. Amb la quantitat de gent que ve que té problemes, a vegades entre els mateixos veïnats, molt sovint he d'intentar resoldre coses entre ells i procur sempre arreglar-ho a les bones. Procur cercar solucions que vagin bé a tots."

Miquel Bestard desitja lo millor per Marratxí i això vol dir que els ciutadans es sentin a gust dins el terme i tinguin la vida el més agradable possible.

"És així i confii que els ciutadans seguiran dipositant en mi i en la idea que represent la mateixa confiança que ens han atorgat fins ara. Amb el suport del poble seguirem fent feina a gust per Marratxí".

**Miquel Bestard
és candidat a batle
pel grup
Independents de Marratxí
(IDMA).**

publireportatge

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

EL PI MORT DE LA PLAÇA DE SANT MARÇAL

"Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura com a penyora santa duré jo'l teu record".

Ja no lluites amb ls ventades que la plaça assolen, ni res, a no esser la mort, enganyosa primavera, es conserva de tes fulles que a les branques s'obstinen; mon cor no t'enveja, no, ans bé amb tu simpatitza, pobre gegant, antic guerrer, company d'infantesa, vençut com jo a l'espantosa guerra de la vida: els nostres cossos atrapats a ses closques, de les
ànimes buides,
esperant la desintegració anhelada que tant es torba.

Rumpelstilzchen

(Datat, a Sa Cabaneta, el 31-1-92)



LES HORES PETITES

(a la frontera)

Aixecar-se el matí a les hores petites -estem tocant França-, baixar, petit a petit, les escales de fusta que es planyen sense estridències, obrir la porta i sortir a la llum. Els carrers estan sols, tan sols el vent lleuger els estima tan dematí. Descobrir a cada pas la vida que després se'ns escaparà. Una casa gegantina i uns arbres encara més grans, les casetes



buides, -ningú darrera els vidres-, un camió passa, el renou de cotxes al fons, una senyora que obre un comerç, els verds i els blaus, l'aigua inquieta del riu, el carrer ample, l'olor de pa, el canvi d'unes monedes per un cartó de llet, la llet blanca, tot és hermós i ple de sentit, tot entra i surt, un miracle continu que ens obstinem en trencar perquè la seva força trenca les nostres petites comoditats. Tornar a casa, les tovalloles pengen al balcó, tovalloles amigues que ens han eixugat la pell i així no ens hem costipat. El fum s'enfila, cremen escombraries, ja

se sap, el món ple d'escombraries. Fum i núvols. Els núvols són bons, duen aigua, els núvols no farien tan de fum. Hem posat pa als ocells, n'hi havia cinc, d'ocells, a l'antena, però s'han escapat i no tornen, tenen por, no els faria res, els miraria i xerraria amb ells dels meus problemes, com en un conte, i ells em donarien solucions meravelloses i fàcils, em veuen i passen, un grup baixa i es posa a l'arbre. Surt del bany embolicada en un tovallola blanca que prest penjarà, tovallola amiga que eixuga la pell abans de posar-se la roba, és un núvol que se'n du l'aigua, hi ha molt ocells, l'estiu, la primavera encara no ha emmudit, el sol escalfa la roba. Deixar que l'univers entri, i que surti per la punta d'un llapis. Però sempre queda una caricatura, quatre ratlles mal traçades, un esborrany que no acaba de prendre forma, que mai podrà tenir tanta vida, tant d'amor com el que entra, com el que se sent. Amor entre reixes de banalitats, crítiques, malentesos, negacions, ha caigut una tovallola i ni ens hem donat compte.

TRENCAPINYONS

AUTOSERVEI CA'N CROSTA

Pollastres a l'ast

C/ Major, 96
Tel. 60 22 59
Pòrtol

UN CRIT SOLITARI EN EL DESERT

Solitud. Renúncia. Privació de la personalitat. Victima de la manipulació. Falta de llibertat. Censura. Absurd. Buidor. Guerra. Trets. Reixat de filferro. Trinxera. Injustícia. Potser, tot plegat, un crit solitari en el desert.

Un crit enmig d'una societat deshumanitzada, d'individus grisos, d'insults, on la raó i el seny han perdut la seva llar i divaguen sota terra.

Reivindicació. Art. Necessitat de crear. *Empenta per a canviar les coses que ens envolten.* Lluita des de la solitud i la mística d'un antic convent de monges Agustines a Marratxí (Mallorca), seu on Teresa Matas té instal·lat el seu estudi.

D'allí, ha viatjat fins a la Sala de Cultura de "Sa Nostra" a Maó el muntatge "Per sempre". Una expressió del sentiment més intern de l'artista mallorquina, reflex d'un estat anímic viscut durant el pas dels fulls d'un calendari no molt llunyà.



Tolo Aguilár

L'espectador (soldat) pateix el neguit i la crueltat d'una obra que convida a la reflexió individualitzada. L'art de Matas, carregat d'una violència subtil que, a voltes, es transforma en estrident, és alhora un dir "prou" per a retrobar la pau interna vertebradora de l'equilibri social.

Un estatus necessari per defugir del no res. Per arribar a curar aquella gran esfera negra que roman empresonada entre roba dins un cub de fusta (el món o, potser, la bomba de canó). Per deixar d'enquadrar immenses pàgines de tela cosides amb grapes oxidades i cordes de desfet. Per abandonar la construcció de baguls negres amb la figura humana en el seu interior.

Teresa Matas crea un món d'objectes, d'ecos i símbols a través de la imatge del soldat. Un personatge utilitzat com a material per expressar el que sent l'artista, sense cap idea preconcebuda. És una confessió, un nu de la seva persona realitzat amb total llibertat d'expressió.

La meua obra arribarà fins on arribi jo. Estic oberta a tot, no m'amago de res", diu Teresa Matas. "Expresso el que respiro, el que sento. El meu procés de treball té un única direcció: de dins cap a fora".

És conscient de fer un art reivindicatiu amb el desig (utòpic?) de poder arribar a transformar i erradicar els tumors malignes de la vida. "Estimo la pau".

Per a Matas, la paraula escrita (els llibres) ocupa un lloc molt important en ella. Varies de les seves obres duen inscripcions i, fins i tot, ha traslladat a Menorca un pany de paret del seu estudi en què es poden llegir cites com: "Enmig d'aquest caos d'il·lusions en què estem submergits, hi ha només una cosa que s'erigeix com a vertadera: l'amor, tota la resta és el no res, un espai buit. Ens apropem a l'immens abisme negre. I tenim por." (Julien Green, 1928).

Hector Calvet

(De Menorca, Diario Insular. 14 de gener de 1995)

EL CAU

No és d'estranyar que, malgrat els escàndols i la greu crisi, el President González no surti del seu cau. El conill tantes vegades tret del capell -per a delit dels seus votants- està, pareix, amagat dins un dels seus secrets més ben guardat: el bunker subterrani del seu palau "monclovita", que al llarg dels darrers deu anys s'ha menjat l'escandalosa xifra

de 18 mil milions de pessetes. Imaginen vostès el que això significa? Ni en Hitler en la seva megalomania de poder vitalici i domini mundial va tenir res semblant; i tan sols li serví com a modest escenari del seu suïcidi final.

Aquest gegantí -pel seu cost- cau de La Moncloa fa pudor de moltes coses, però cap de sensata. Així no és d'estranyar que la conillera guardi amb

gelosia el seu temerós llogater; per poc temps, si es compleixen les enquestes. Quant a polítics de l'oposició, amb excés d'anys de govern a les seves espatlles, han de treure -com més prest millor- les seves conclusions, i anar preparant-se una ràpida i digna sortida. No temptin la sort. Lord Acton (1834-1902) ho va dir ben clar: "El poder corromp..."

José L. Montesinos

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

PER UNA NOVA MAJORIA

Per separat, cada un dels dos partits que formen el pacte actual poden oferir pocs alicients i poques esperances a l'electorat. D'una banda, el PSOE és a Marratxí, a Mallorca i a tot l'estat espanyol un partit desacreditat, que no desperta ni pot despertar gens d'il·lusió, fins i tot entre els seus votants de sempre. Treballar per al PSOE és engeixar la frustració. Per altra banda, els Independents de Marratxí no tenen consistència, són el buit absolut. No tenen ideologia, no en manifesten cap necessitat. No són ni de dretes ni d'esqueres, són un col·lectiu de gent que només aspira a tocar poder. Eren, en el seu dia, homes de Guillem Vidal, que sospitaren que tal vegada no es podrien "col·locar" i fundaren el seu partidet. El seu objectiu és tocar poder i per aquesta finalitat, si cal, seran tan de dretes com ningú, o tan d'esqueres com pertoqui - dependrà del vent que bufi i de qui ofereixi més.

El pacte actual de govern ha estat car, poc eficient i inestable, per tant dolent per als interessos de Marratxí.

a) Car.

Ja que ha creat en algun sentit duplicitat administrativa, tantes prebendes per als uns com per als altres. Així, hem tengut durant bona part de tota la legislatura dues dedicacions exclusives, una

per al PSOE i l'altra per als Independents, han cobrat el mateix, però se'ns obre un interrogant: Han estat igualment eficients? Ho dubtam.

A vegades, i ho posaré amb un exemple, això del pacte no ha significat altra cosa que haver de duplicar les racions, una cullerada ben plena per a uns i una per als altres, i això a la llarga resulta car i mal de mantenir.

b) Poc eficient.

Ha estat un pacte poc fonamentat i raonat. Els Independents es pot dir que ben poca cosa hi han aportat -els vots amb una mà, i l'altra ben estesa per recollir la prebenda-. La transparència, tan preconitzada pels Independents i el més gran valor que oferiren a la campanya electoral, ha estat completament opaca. El PSOE s'ha limitat a donar-los peixet per tal d'ells poder governar a l'ampla. L'eficiència no hi ha estat. Recordem alguns casos: l'efecte del cadastràs que no es va aturar fins que hi va haver una mobilització ciutadana, l'institut no està fet perquè l'ajuntament ha hagut de menester tres anys per cedir un solar al ministeri d'educació i ciència, la normalització dels carrers ha vengut tard i esquifida per por a no sé quines bubotes, dins el camp urbanístic no hi ha hagut cap voluntat d'afrontar el problema del creixement indiscriminat... etc). Tampoc no han aportat, els independents, homes de vàlua i ben preparats capaços de regir un

ajuntament de prop de 15.000 habitants. Això sí, han servit per anar a inauguracions i quanta entrega de trofeus es presentàs.

c) Inestable.

Durant tota la legislatura, soto vocce, això vol dir, "fluixet, fluixet" ens han fet arribar, sobretot per part del PSOE, que el pacte es podria trencar en qualsevol moment, sempre, quan et presentaven un projecte, havien d'afegir la coeta de "si hi som, al govern", aquesta inestabilitat s'ha hagut d'estalonar accedint a les peticions del grup de Bestard. Això ha condicionat negativament moltes iniciatives que hauria pogut dur a terme l'equip de govern però que no els hi ha pogudes dur.

Cloenda.

Sempre es diu que les majories absolutes no són bones per ningú, però aquesta mena de pactes basat estrictament en "tu em deixes governar, jo ja et donaré peixet", resulta que són cars, poc eficients i, a vegades, si no sadollen les ànsies dels qui es volen perpetuar al poder a qualsevol preu, inestables. I pel que pareix, i no vull entrar dins el xafardeig dels rumors, aquest pacte ja els va bé, tant al PSOE com als Independents, de cara a la propera legislatura. No sé si estan convençuts del tot que els convé, d'una cosa jo sí que n'estic convençut: no convé al municipi de Marratxí.

Rafel Crespi,

Candidat a batle pel PSM-Nacionalistes de Mallorca

APROFUNDIR EN L'AUTOGOVERN

És coneguda la vocació multicultural de Els Verds davant un panorama social de complexitat creixent: les comunitats catalanoparlant i castellanoparlant ja no són les úniques de la nostra Comunitat. Hi ha una presència molt important d'estrangers europeus residents, mentre creixen dia a dia les minories del Sud a causa de la immigració. Com a punt de partida general, doncs, Els Verds apostam perquè es doni suport a tots els esforços per millorar la comunicació i l'enteniment entre totes les persones que habiten el nostre territori.

D'altra banda pensam que la major part de posicionaments davant l'anomenat "fet nacional" no superen la còpia d'un model estatal que s'ha mostrat inoperant en un món cada vegada més interrelacionat. En aquest sentit, ni mantenir l'estructura dels Estats actuals ni traçar noves fronteres contribueix a resol-

dre els grans reptes de final de segle. Els Verds ens manifestam a favor d'un afèbliment de les estructures estatals, que perdrien força en benefici d'estructures més grans (organismes internacionals cada vegada més operatius) i d'altres més petites (major descentralització i aprofundiment en l'autogovern). Aquests principis es tradueixen en l'aposta per una Confederació de Pobles de l'Estat, on siguin respectats tots els drets culturals i lingüístics propis de cada Comunitat.

En tot cas allò que ens sembla bàsic és no perdre de vista l'autèntic sentit de l'autogovern: acostar els centres de decisió política i administrativa a la ciutadania. Dotze anys d'autonomia no han millorat gaire les coses en aquest aspecte. Els ciutadans i les ciutadanes de les Balears continuen percebent la classe política com una cosa molt allunyada dels seus problemes quotidians; pel que fa a l'Administració Autònoma continua essent, en l'essencial, una carrera d'obstacles que s'ha de sortejar i que està viciada, en molts casos, d'un favoritisme més

que sospitós en allò que es refereix a l'accés a la Funció Pública i l'anomenament de càrrecs de confiança del Govern.

És així amteix necessari aprofundir en el procés de transferència de competències autonòmiques als Consells Insulars. Aquestes institucions estan ara mateix clarament infravalorades, en benefici d'un Parlament que decideix moltes vegades sobre qüestions que afecten d'una manera molt directa la realitat social dels mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterencs. Els Verds pensam que s'ha d'accelerar el procés de traspàs d'aquestes competències. En aquesta línia, tenim una proposta clara: que un 75% dels recursos de la Comunitat Autònoma siguin gestionats pels Consells Insulars, mentre el govern gestiona el 25% restant. És una qüestió de pura coherència: si reclamam una descentralització real respecte de l'Estat, ho hem de fer també des de la nostra realitat geogràfica més immediata.

Una altra de les nostres propostes és

l'eliminació de l'Administració perifèrica de l'Estat i la desaparició dels càrrecs de representació estatal a l'àmbit de la Comunitat. Que ningú no s'alarmi, no es tracta de cap declaració d'independència. Es tracta de reduir la burocràcia administrativa i d'eliminar una duplicitat que tohom percep com a excessiva i innecessària en la majoria dels casos. En aquest model confederal que proposam, la representació de l'Estat a l'àmbit de la Comunitat és la pròpia Comunitat Autònoma. Així de senzill.

No volem acabar sense referir-nos a un dels signes que configuren aquesta identitat col·lectiva de què tractam: la llengua. Tot i que no ha esta mai l'estil de Els Verds fer d'aquesta qüestió una arma llancívola, és evident que és necessari avançar en el procés de normalització i consolidació del català, llengua pròpia de les Balears. Obviament aquest procés ha de tenir lloc dins un marc de tolerància i diàleg que es correspon amb la nostra vocació de multiculturalitat assenyalada més amunt. No obstant això creim que són necessàries passes fermes per tal de garantir el respecte per la diversitat que suposa aquest fet diferencial. La primera és la utilització del català com a llengua principal a tots els nivells administratius, incloent-hi els àmbits comercial i empresarial. La segona és la introducció progressiva del català a l'ensenyament, amb l'objectiu immediat d'aconseguir un mínim d'un 50% d'ensenyament en català a tots els centres públics en un termini de dos anys. Per últim pensam que s'ha de donar un decidit suport institucional a la presència del català als mitjans de comunicació, tot dins el marc de cooficialitat que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia.

Creim que resta clar que per a Els Verds l'aprofundiment en l'autogovern té poc a veure amb patriotismes més o menys estèrils i passats de moda. D'altra banda no ens sembla massa ètic apel·lar a aquesta fibra sensible per a reclamar unes determinades quotes d'autogovern. Tenim a la història recent exemples dramàtics degut a una percepció errònia i sovint exaltada del dret a l'autodeterminació dels pobles. Ni això ni la prepotència dels Estats centralistes no han d'enfosquir el que és un dret reconegut a la Carta de les Nacions Unides i que constitueix una premissa bàsica per a una convivència basada en la democràcia i la tolerància com a valors suprems.

Miquel Angel Lladó Ribas

Cap de llista al Parlament pel partit polític Els Verds

NARRACURTES

Era fantàstic! Vint minuts abans, una rossa imponent li havia deixat el millor cas que li havien ofert d'ençà que tenia la llicència de detectiu. La feina era senzilla: aconseguir proves contra un comptable que vivia com un rei... amb sou de comptable.

Sabia exactament què havia de fer. Primer demanaria informació dels comptes bancaris del subjecte, després rastrejaria les propietats immobiliàries en els registres, posteriorment entrevistaria amics i enemics, tractant d'aconseguir informació sobre la seva vida personal, finalment passaria un parell de setmanes fotografiant tots els seus moviments, sense deixar-ni un. Res més senzill que aquell cas. I ben pagat: mig quilo li donava la rossa, despeses a banda. Era fantàstic! Increïble!

Aquell era el resultat de tanta dedicació a aquella professió que l'entusiasmava. Un llarg camí, però, havia hagut de fer abans d'arribar a l'èxit. Abandonà el seminari perquè se n'adonà que no tenia vocació; després entrà a treballar d'administratiu en una caixa d'estalvis, més tard provà sort fent de representant d'assegurances i, finalment, entrà d'ajudant en una agència de detectius especialitzada en morosos. Tragué la llicència de detectiu després d'alguns anys d'estudis i aconseguí l'imprescindible permís d'armes. Amb un crèdit que aconseguí amb l'aval bancari d'un oncle metge, obrí oficina pròpia i passà tres anys amb uns ingressos tan justs que sols li permetien pagar les quotes del crèdit i les despeses ordinàries d'oficina. Tots, en la seva família, li deien que no era aquella la professió que li convenia, que en aquella activitat no hi tenia cap futur que aquella era una



feina per a ganduls, però ell sí que hi creia en la seva professió i en les seves aptituds.

Ara havia arribat, per fi, la seva gran oportunitat; ara podria demostrar a tothom la seva vàlua; ara el triomf havia trucat a la seva porta,... una miqueta tard, tot s'ha de dir, perquè aquell primer treball important, el millor i més ben pagat, havia arribat quinze minuts després que un infart de miocardi acabàs amb la seva vida.

"Què curta que és la glòria d'aquest món!", pensà.

Antoni Roca

PAPERERIA S'ESTEL

Dimarts horabaixa tancat

C/ Major 71
Tel. 79 74 40
Pòrtol

Encara no ens coneixeu?



PuntBak S.L.

Informàtica
Assessorament
Aplicacions
Serveis

Capità Salom 25

75 72 80 Palma

**CARTES OBERTES** (Ve de la plana 2)

(<<2 a) pels filtres, i penetren fàcilment a l'organisme.

La incineradora de Son Reus emetrà, si se construeix, les substàncies tòxiques esmentades anteriorment, incloent les dioxines.

L'Associació de Metges de Munich, Alemanya, que representa a 12 mil doctors en medicina, firmaren l'any 1990 un manifest contra la incineració de residus i a favor d'alternatives basades en la prevenció de la generació dels residus i en la separació dels materials en origen.

2. IMPACTE SOBRE EL MEDI AMBIENT

Les emissions a l'atmosfera, a través de la xemeneia, les aigües residuals procedents de l'apagat de les escòries, les cendres i els residus de la depuració dels gasos que resulten del procés d'incineració són les fonts contaminants responsables de l'impacte ambiental de la incineració.

3. DESAPROFITAMENT DE RECURSOS

La incineradora de Son Reus destruiria 400.000 tonelles de residus anuals de materials que podrien ésser reutilitzats o reciclats si se realitzàs una separació en origen. Les matèries primeres destruïdes en el forn d'incineració han d'ésser extretes de bell nou per a fabricar els productes que, després d'ésser utilitzats, tornaran a convertir-se en residus.

SEPARACIÓ EN ORIGEN: UNA ALTERNATIVA ECOLÒGICA I ECONÒMICA

La incineració i la separació dels residus són dos sistemes absolutament incompatibles. Mentre els materials són "béns" en un sistema de separació en origen, pel contrari, aquests mateixos materials són el "combustible" en la incineració; i sense combustible no se pot incinerar.

La incineradora de Son Reus bloquejaria qualsevol nova iniciativa de recollida selectiva en origen i acabaria per aturar aquelles que ha s'han iniciat.

GREENPEACE

(<< 2b) És que n'arriben a tenir poca d'imaginació, quantes cimeres, quantes conferències, quantes promeses no complides; sí, n'hem tengut moltes d'aquestes "reunionetes", n'hem vistes moltes de fotos i d'imatges per televisió, i per què?, ja em direu de què han servit tantes promeses, tantes mentides, tots els països es varen comprometre davant la ONU a donar un més que ridícul 0'7% i sabeu quants la compleixen, cinc, només cinc: Finlàndia, Noruega, Holanda, Dinamarca i Suècia; així podrem continuar amb tots aquests espectacles hipòcrites de bones intencions que tant ens satisfan i ens agraden, Conferències de les Nacions Unides de 1968 i 1972, la Conferència de Rio de Janeiro de 1992, la reunió del FMI al 1994, etc.

Sabeu què ens va de bé tot això, que n'és de còmode estar assegut al sofà i dir el de sempre: quina pena! pobres! és que si fos per jo...! Potser el vertader problema no siguin aquests berenars, aquestes pel·liculetetes de bons propòsits, tothom sap que els que estan a dalt no es mouran si jo o tu, si els que som el seus electors no feim un poc de renou, no els donam un poc de "marxa", i què és el que realment feim?

Bé de totes formes, sembla que no... uep! comença ploure.

Joan Fortuny Jariego

(<<2c) aquelles formacions polítiques que el proper 28 de maig superin el 5% dels vots emesos. Les entitats que subscriuim aquest manifest consideram que aquesta iniciativa, tant pel seu contingut com per les circumstàncies en que s'ha donat -a escassament tres mesos vista de les eleccions autonòmiques i municipals-, constitueix un fet escandalós sense precedents en la nostra història política.

El fet que aquesta modificació s'hagi pogut dur a terme en l'estricta marc de la legalitat no ens ha de fer oblidar que és contrària al més elemental esperit democràtic. Tampoc no podem acceptar la seva justificació com un intent d'harmonització amb la legislació d'altres Comunitats Autònomes. De fet n'hi ha d'altres que mantenen el percentatge del 3%. En tot cas són les legislacions que permeten una representativitat més rica i plural les que han de servir de model per a la modificació de les altres.

La referència als suposats beneficis de l'estabilitat i la governabilitat difícilment pot amagar la raó única que (>>)

(<<) hi ha darrera la maniobra: el desig, per part del partit governant, de mantenir-se en el poder sigui quin sigui el preu que s'ha de pagar en termes d'honorabilitat i ètica polítiques. Aquesta iniciativa s'ha presentat poc abans d'unes eleccions, s'ha decidit amb enquestes a la mà i s'ha aprovat amb el suport d'un diputat provinent d'un dels partits opositors al que governa actualment. Per tot això constitueix un lamentable exemple de menyspreu cap a qualsevol norma de comportament democràtic.

Les conseqüències de la modificació de la Llei Electoral sobre la nostra cultura política poden ser molt greus. Les minories passen a ser considerades com a simples entrebancs per al bon funcionament institucional més que com a veus crítiques dignes de ser escoltades. Les regles del joc passen a ser patrimoni gairebé exclusiu del partit governant del moment, que en pot disposar segons la seva conveniència. O l'electorat, al capdavant propietari de la sobirania, veu com es tracta de reduir el ventall de les seves opcions.

Davant això no ens podem quedar mans plegades. Hem de fer veure als diputats i diputades del Partit Popular l'error que han comès. Cal que comprenguin que aquesta mesura comportarà encara més desercions i allunyament per part de la ciutadania, i que per això mateix se'ls pot tornar en contra. Cal que entenguin, en definitiva, que les lleis han estat i són concebudes per administrar justícia, no per ser utilitzades en funció dels interessos dels qui governen en un moment determinat.

(A aquest manifest s'hi han adherit tots els partits llevat del PP i un bon grapat d'associacions i entitats. Va ser llegit públicament el passat dissabte dia 11 per l'escriptor mallorquí Antoni Serra.

Miquel Àngel Lladó

Cap de la llista al Parlament pel partit polític Els Verds)

(<< 2d) Saps ben bé què va suposar per a mi confeccionar i col·laborar amb la revista durant aquella època. Uns anys que no oblidaré mai.

Vull que sàpigues que me va costar molt deixar els ormetjos de muntatge gràfic i me pens que encara ara no ho he superat.

Gràcies per tot, amic i mestre.

"Tonieta"

CRONIQUE DES D'ESCOCIA (VI)

CATALÀ DEL "PP" A LA "COCA-COLA"

Tal vegada sembli que no, però tot està relacionat. Es tracta de dos exemples totalment oposats, amb una mateixa matèria de fons: la nostra llengua. I és que, per sort, en el món sempre hi ha sorpreses que resulten d'allò més agradable i encoratjador, però pel contrari, també hi ha actituds que resulten d'allò més difícil d'entendre i més encara d'acceptar.

Supòs que coneguts de tots és el nou recurs que ha presentat el PP contra el dret dels ciutadans de comunitats autònoms amb llengua distinta de l'espanyola a dirigir-se a la Justícia en la llengua pròpia. El recurs, per si acàs algú no se n'ha temut, l'ha presentat la vessant estatal del partit que governa el nostre país. Ara bé, vista l'actitud més propera de potenciar la llengua de fora que no la pròpia que ha demostrat aquest partit a casa nostra, no resulta estrany que aquest fragment del partit no hagi presentat la més mínima remugada a Madrid. Ni tan sols quatre paraules davant la premsa entés hauria d'estudiar seriosament si de l'actuació del nostre govern se'n deriva un incompliment de la Llei de Normalització Lingüística aprovada per unanimitat pel Parlament (inclòs el PP). Llavors hom comença a demanar per què la votaren, què se'n treu de promulgar lleis que després el mateix legislador no compleix, i si no seria hora de posar-hi remei. Personalment pens que en tot estat i en tota cultura hi ha una sèrie de valors que tot partit polític hauria de defensar i que, en assolir el govern d'un país, d'una ciutat o d'un poble, adquireixen la responsabilitat i obligació moral de dur a bon terme tal defensa. No hi ha dubte que la llengua del país és, tal vegada, el més gran d'aquests valors. I mentres tant, nosaltres, el poble, sense actuar en ferm davant aquesta violació.

Aquest nou recurs suposa una prova més de l'actitud bel·ligerant d'aquest partit cap a les nacionalitats amb llengua i cultura pròpies. Actitud que mostra una vegada més que no han aconseguit desfer-se de l'ombra del franquisme ja oblidat per les noves generacions, que tan mal fa a la societat en general i que, tot



sembla indicar, que volen recuperar. No voler permetre que un ciutadà es pugui dirigir a la Justícia en la seva pròpia llengua, no és un intent com diuen ells de què qualsevol jutge pugui exercir en qualsevol lloc. Es tracta, senzillament, d'una nova maniobra d'arraconar el Català a només l'ambient familiar. Per desgràcia, ho aconseguiren en l'àmbit militar, on les diferents llengües no hi tenen cap dret. Caldria demanar-se per què no reclamen en aquell cas els drets humans que tan han escridassat darrerament. Per sort, no ho aconseguiren en el cas de l'ensenyament. El nostre problema és que aquí, encara ens movem trenta anys enrera amb decrets com el del "tècnic" re-afiliat, en lloc de tenir ja iniciat un procés d'immersió que ha demostrat ésser, si més no, més efectiu. Ara ho intenten de nou amb la justícia. Caldria demanar-se quin serà el pròxim pas. Que una gent que se suposa té un mínim de cultura general, no entengui el que és que una llengua sigui pròpia d'un territori, i que els seus habitants tenen dret a fer-la servir en totes les actuacions de la seva vida, resulta incomprendible i indignant. Diu molt poc en favor seu, perquè tal vegada no hi hagi crim més gran en aquest món que el que atempta contra les cultures, que al cap i a la fi, són l'essència de l'esperit humà i l'ànima de tot un po-

ble. I ells fa molt temps que ho vénen fent. Des del 1714.

La cara alegre de la lingüística del mes l'ha posada Coca-Cola (protagonista d'una meravellosa "narracurta" publicada fa uns mesos en aquesta mateixa revista). Al mateix temps que el PP tornava a intentar atacar els nostres drets, Coca-Cola els donava una lliçó, no sols a ells, sinó a tantes i tantes empreses, nacionals i estrangeres que es neguen a fer servir el Català argumentant raons comercials. Cobega-S.A., l'embotelladora autoritzada de Coca-Cola per a Catalunya, feia públic que estava estudiant seriosament la possibilitat d'etiquetar els seus productes en Català. De tothom és sabut el gran esforç de màrketing que ha fet, des de sempre, aquesta marca, per tal d'assolir les demandes dels consumidors; començant per la "invenció" de la botella a principis de segle i acabant per exemples com aquest, on adonant-se de la realitat cultural que l'envolta decideix adaptar-se a ella. Ara caldrà veure si, INCA, S.A., l'embotelladora autoritzada per a Balears, i de la que Cobega n'és propietària en bona part, farà que nosaltres també, cada cop que anem a consumir un dels més grans invents de la humanitat, o només poguem gaudir del seu gust, sinó també de poder llegir el seu etiquetatge sense haver de canviar la llengua del nostre cervell. No hi ha dubte que és tota una lliçó per a tots aquells que no entenen o no volen entendre que la llengua pròpia del nostre país és el Català. Ens hem de felicitar que hi hagi en el món marques com Coca-Cola, donant exemple de bon fer cap a la societat que les acolleix. Celebrem-ho... amb una Coca-Cola. Sempre! Des de 1886.

Gabriel Angel Vich i Martorell

Llavors i Llegums
Germanes Serra, C.B.

Casa Fundada en 1920

Carrer de l'Oli, 3 - Telèfon 71 53 22
PALMA DE MALLORCA

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!

UN POC DE TOT

Per CORREU ens assabenten que:

Entre el març i el maig té lloc a Inca el **CICLE DE CONCERTS DE PRIMAVERA**. Dia 22 d'abril, en el marc de les II Jornades Musicals - Simposi sobre orgues, hi haurà un concert a càrrec dels Amics del Cant Gregorià i de Miquel Bennàssar a l'orgue.

Dia 4 d'abril al Teatre Principal tindrà lloc una taula rodona a l'entorn de l'òpera **DON GIOVANNI**, organitzada per la Fundació La Caixa.

Joan Verger i Antoni Sansó ens convidaran a la inauguració de l'exposició **DON GIOVANNI** entre la Música i la literatura: la posada en escena d'un mite. Dia 10 de març a la Sala Guillem Mesquida de la Misericòrdia de Ciutat.

El regidor de Cultura de l'Ajuntament d'Inca ens convidà a la presentació del llibre de **LLORENÇ M. DURAN I COLÍ Crònica comentada de l'Orfeó l'Harpa d'Inca**, el passat 17 de març.

L'Àrea de Cultura de l'Ajuntament d'Inca presentà l'edició de **JAUME FERRÀ CIFRE, TEATRE POPULAR DELS ANYS 30** així com la col·lecció de cromos **INCA DESCOBERTA**.

La Societat Arqueològica Lul·liana, l'editor Miquel Font i la Família Rosselló ens convidaran a la presentació del llibre **Receptes de cuina per a na Magdalena** de **MARGALIDA BORDOY SANSÓ**, dia 8 de març.

El president del CIM ens convidà a la presentació de l'exposició **MIRÓ EN ESCENA**, dia 23 de març a Sa Llonja.

Ha iniciat la **TEMPORADA D'OPERA** al Teatre Principal. Els dies 5, 7 i 9 d'abril tindrà lloc la representació de **Don Giovanni**, de Mozart.



VARIACIÓ DE MURIEL

La Fundació Teatre Lliure de Barcelona ha presentat durant el març **VARIACIÓ DE MURIEL**, solos de Cesc Gelabert.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES:

D'entre les revistes associades a **PREMSA FORANA DE MALLORCA** rebudes destacam:

ARIANY 192 (VII-VIII 94). Surt una foto de mn Miquel Company, rector del Pla de na Tesa, amb el Papa.

BONA PAU, 499 (IX 94) Inclou l'article "La vida talaiòtica; experiència d'un altre món", de Biel Massot i Muntaner.

CAMPANET, 74 (VII-VIII 94) Esmenta l'exposició a Marratxi en homenatge a la pintora campanetera Rosa Palou, resident al Pont d'Inca des de feia 50 anys.

FELANITX, 2905 (30 VII 94). Hi trobam l'article "Comunistes", d'Antoni Roca.

En el 2907 (20 VIII 94) hi surt "Pobra Itàlia", també d'A. Roca

PERLAS Y CUEVAS, 863 (Manacor, VI 94). Informa que Josep Massot ha remès a la revista un serial sobre Manacor i el Cançoner Popular Català.

ACCIO SOCIAL, 1 a 3 (CIM, V a VII 94). Expliquen les noves competències del Consell Insular de Mallorca en temes d'acció social. Ben arribat.

BANCA CATALANA, 102 (Catalunya, III-VI 94). Parla de la política comercial comunitària en relació al sector de l'automòbil, del sector agroalimentari català, del mercat de canvis i les cambres de compensació, i de l'estructura i evolució del mercat industrial de Catalunya.

BUTLLETI INFORMATIU DEL CENTRE CATALA DE ROSARIO, 120 a 122 (Argentina, VI a VIII 94).

BUTLLETI OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 144 a 147 (VII a IX 94).



EL CORREU DE LA UNESCO, 190 (Barna, VI 94). "Es pot reescriure la història del comunisme?" és l'interrogant

a l'entorn del qual giren tots els articles que passen revista als diferents estats ex-socialistes.



CQ RADIO AMATEUR, 128 (Barna, VIII 94). Parla de les antenes verticals, de les millores en la qualitat de l'audio de transmissió, i de l'electromagnetisme, entre d'altres temes.

CULTURA, 541 (Valls, VII-VIII 94). Monogràfic dedicat a Josep M^a Casas Homs i la lexicografia.

L'ECOLOGISTA, 12 (GOB, Estiu 94). Informa, entre d'altres coses, de la lenta recuperació de la Trapa.

FLAMA, 138 a 140 (Olesa de Montserrat, V a VII-VIII 94).

FOC NOU, 239-240 a 244-245 (III-IV a VII-IX 94) Revista que subtitulada "al servei dels cristians" ens arriba des de Barcelona íntegrament en català. El 239-240 és dedicat bàsicament al X Fòrum "Home i Evangeli". El tema central del 241 és dedicat a les aportacions al Concili, en relació al provincial Tarraconense. També inclou un article comentant el llibre "Més important que la meta és el camí" del mallorquí Teodor Suau. El 242-243 parla especialment dels valors de la família. També comenta "Dins el darrer blau", de Carme Riera, novel·la basada en l'èxode frustrat d'un grup de famílies xuetes que va intentar fugir de l'encaç de la Inquisició a la Mallorca del segle XVII. En el 244-245 trobam una sèrie de planes dedicades al complex panorama de la població mundial. Benvingut.

LLUC, 779 (III-IV 94). Gabriel Ensenyat Pujol segueix parlant de les manipulacions de la nostra història, Gabriel Bibiloni comenta que no tots els camins duen a Roma, Miquel Sbert fa reflexions entorn del català a l'ensenyament a Palma durant el curs 92-93, Francisca Gracia González i Mònica Terrassa Ferrà analitzen l'ús del català a la selectivitat, Caterina Canyelles i Joan-Albert Villaverde parlen de toponímia urbana i retolació comercial, Martí Janer ens conta com és el català a la retolació de les vies d'entrada i sortida de Palma i, finalment, Joan Bestard escriu sobre l'església de Mallorca davant la crisi econòmica.

LLUM I GUJA, 507 a 509 (Cassà de la Selva, V a VII 94). El 508 és dedicat, en gran part, a la Festa Major de Cassà de la Selva.

MISSATGE, 266-7 (Cardedeu, III-IV 94).

NOTÍCIES DE LA GENERALITAT, 102, 103 (IV, V 94). El 102 esmenta el lliurament del premi Recull a Rafel Crespi amb aquestes paraules: "El trenté premi Recull de narrativa va recaure en el mallorquí Rafel Crespi. Altres autors de les illes, a més del Principat, van obtenir també guardons en poesia teatre i periodisme. Al dinar de celebració, el diumenge 13 de març, hi va ser present el conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Guitart."

PORTAL NOU, 123 (Llorenç del Penedès, V-VI 94).



PRESENCIA EVANGÈLICA, 145-146 (Catalunya, V-VI 94). Parla de la nova identitat que necessita Europa, de l'autoafirmació lingüística, de la construcció de llars sòlides, del testimoni bíblic de Nehemies, del Karoshi japonès en relació al diumenge ideal, de Hollywood contra Amèrica, del cristianisme a la Catalunya comtal. Inclou també una entrevista amb Salvador Escamilla a Catalunya Ràdio i diverses notícies socials i culturals, com la referència al 4t centenari de la mort de Palestrina.

RONCANA, 173 (La Vall del Tenes V-VII 94)

LA SOCIETAT (Xixona, V-VI 94).

SOLCS I ONES, 11, 12 (CAIB, V VII 94). El 12 és dedicat en part als incendis forestals.

VACARISSES, 310 a 312 (VI a VII 94).

VEU DE L'EXILI CATALÀ REPUBLICÀ, 63 a 65 (França, IV a) 94).

VIMBODJ, 76-77 (II-IV 94).

VIVIR CON SALUD, 22' (Barcelona, V-VI 94). Monogràfic dedica a l'aparell urinari masculí

B.-

TAULA PARADA

"Dixem lo dol cantarem amb alegria i anirem a dar los Pascos a Maria."

CUIXA DE MÈ A LA MOSTASSA

Ingredients: Una cuixa de xot, dues cullerades de mostassa, un tassó de vi sec, aigua, sal, pebrebò, un poquet de saïm, farina, nata.

-Agafau la cuixa, li treis l'os i salau-la durant dues hores.

-Encaletiu el forn.

-Untau la cuixa amb la mostassa.

-A continuació fermau la carn o posau-la dins una xarxa.

-Dins una rostidora amb tres dits d'aigua afica la cuixa al forn.

-S'ha de deixar daurar donant-li voltes del damunt al davall.

-Quan estigui daurada se li posa el vi sec i s'ha de baixar la força del forn. -Heu d'anar banyant la cuixa amb el suc del rostit durant una hora i mitja.

-En treure-ho del forn es tallarà la cuixa en trinxes ben fines.

-Amb el suc que ha quedat del rostit es pot fer una salsa afegint-hi una cullerada de farina i nata.

-El rostit s'acompanyarà amb puré i endivia.

CUIXA FARCIDA AMB DÀTILS, PINYONS I PERES

Ingredients: Una cuixa de xot, cent grams de dàtils, cinquanta grams de pinyons, tres peres pelades, sal, pebrebò, saïm, vi sec o conyac, patató.

-A la cuixa li treureu l'os, la salau i farciu amb els pinyons i els dàtils, que previament els haureu llevat els pinyols.

-Fermau la cuixa o posau-la dins una xarxa perquè no es puidi.

-Col·locau-la dins una greixonera o rostidora amb un poquet de saïm i el vi sec o

conyac, i enforneu-la ja amb el forn calent.

-S'ha de deixar coure devers una hora i mitja.

-Quan sia ben daurada se li posen les peres pelades i tallades en quatre trossos i es baixa la força del forn.

-Es serveix amb patató fregit i salsa de magrana.

PANADES DOLCES

Ingredients: Quatre-cents grams de saïm, vuit-cents grams de farina, dos-cents grams de sucre en pols, una escudella d'oli, dues escudelles de llet, mitja escudella de suc de taronja, quatre vermells d'ou, carn de mè o de porc, xulla, botifarró, sobrassada, pebrebò, sal.

La pasta s'ha de fer de la



següent manera:

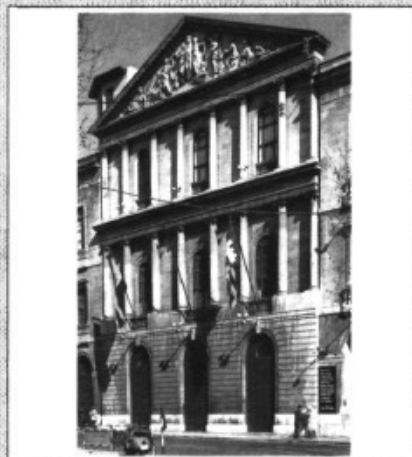
-Dins una plata fonda es posen els vuit-cents grams de farina i es fa un clot al centre on s'hi posa el saïm, l'oli i una escudella de llet, es pasta ben mesclat a fi que vagi prenent consistència.

-Després s'hi afegeix una altra escudella de llet i, seguint pastant, s'hi agrega el suc de taronja, els quatre vermells d'ou i els quatre-cents grams de farina que resten.

-Tot ben mesclat queda un pastó del qual es fan les bolles de les panades.

-Per una altra banda la carn es passa per la paella amb la sal i el pebrebò.

MÚSICA VISTA



I.- Queden lluny les primeres temporades d'òpera de fa nou anys. Des de llavors ha plogut molt. Els espectadors s'han incrementat i el número de títols ha crescut. El públic mallorquí demana i espera qualitat de les temporades de primavera.

II.- Amb el títol de Puccini «Madame Butterfly» el Consell Insular de Mallorca ha iniciat la novena temporada d'òpera al Teatre Principal de Palma.

Fa uns mesos, amb el truí de la renovació de càrrecs al front de les delegacions del CIM hom parlà de traslladar l'òpera des del Principal a l'Auditori. Al final, les pressions conservadores han obligat a mantenir l'escenari. Pens que hi hem surtit perdent.

Pere Estelrich i Massutí

-A continuació s'ha de fer la cassoleta de la panada i s'omple de carn, i abans de tancar-la amb un cercle de pasta, s'hi posen dos trossos de xulla, un de botifarró i dos de sobrassada.

-La panada ja feta s'ha d'anar col·locant dins un motllo de llauana, però cada panada s'ha d'enrevoltar amb una tira de paper d'alumini perquè no s'assegui o s'esclafi.

-S'enforanaran durant mitja hora i s'han de menjar calentes.

CREPELLS

Ingredients: Un tassó de saïm, mig tassó d'oli, un tassó de sucre, un tassó d'aigua, tres pals de canyella, una llimona rallada, una taronja rallada, farina.

Dins una plata fonda posau-hi el saïm, l'oli, el tassó d'aigua,

la canyella, el sucre, la llimona i la taronja rallades, tot ben mesclat i afegint la farina que es begui.

-Damunt una post o una taula esteneu la pasta i ja podeu fer les figuretes segons els motllos que tengueu.

-Posau-los dins el forn ben calent i vigila-ho ja que es couen molt aviat.

"DE CONSELLS NO EN VAGIS FART"

I TU PREN LA MILLOR PART"

-Perquè la xocolata fusa quedi més fina afegiu-hi a la llet una cullerada de mantequilla, així no s'aferra a l'olla.

-Si voleu que les camies fines o bruses no s'emboliquin o masteguin embotonau una amb l'altre les mànigues i les pitreres.

Francisca Juaneda

I JORNADES D'ESTUDIS LOCALS A MARRATXI

Tingueren lloc dissabte dia 25 de març de 1995

Participants i ponències

Primera ponència: **Població i vida quotidiana.**
Modera: Damià Quetglas, periodista.

Guillem Morro Veny	Marratxi a mitjan segle XV.
Joan Mas Adrover	Pòrtol a principis de segle.
Francesc Sáez Isern	El cos electoral de Marratxi en el
segle XIX	1837-1899
Isabel Moll i Blanes	
i Antònia Albertí Vaquer	Les possessions de Marratxi al
1818	
Manel Santana i Morro	El moviment associatiu obrer a
Marratxi (1923-1936)	
Miquel Coll i Canyelles	Anàlisi de la població de Marratxi,
1994	

Segona ponència: **Art i Cultura Popular**
Modera: Biel Massot i Muntaner, coordinador de Pòrtula.

Bonifaci Molada Pradas	Teules pintades a Marratxi
Andreu Isern	Les gerres brodades de Marratxi
Maria José Moyà Pais	Els retaules moderns a l'església
de Sant Marçal.	
Joan Parets i Serra	Els goigs de Marratxi - Catàleg i
bibliografia.	

Tercera ponència: **Entorn físic i medi.**
Modera: Miquel Grimalt, geògraf (UIB)

Miquel Grimalt	Xarxa fluvial
Pere Llofriu Mora	Els noms populars de les plantes
Guillem Massot i Capó	La síndrome de la figa de
moro	

Quarta ponència: **Educació i sociologia.**
Modera: Antoni Ginard, geògraf (UIB).

M. Teresa Moyà i Rosa Albalat	El nivell educatiu a
Marratxi.	
Guillem Ramis i Moneny	Coneguem Blanquerna.
Nuria Soler, Jaume Gonzalo i	
Marga Comas	Un entorn físic accessible
per a tot: barreres	arquitectòniques a
Marratxi.	

Cinquena ponència: **D'història i etnologia**
Modera: Miquel Sbert, filòleg (UIB).

Biel Massot i Muntaner	Interrogants i llacunes a la
història de Marratxi	
Arnau Company Matas i	
Bernat Campins Llabrés	Marratxi en els llibres de viatgers
i erudits dels	segles XVIII i XIX
Gaspar Valero i Martí	La transhumància a Mallorca: el camí
de muntanya dins	el terme de Marratxi.
Bernat Cabot Llabrés	L'Obreria de Sant Llätzer
Antoni Ginard	Parròquies de Marratxi
Pere Fullana Puigserver	Andreu Pont i Llodrà, ecònom de
Marratxi 1909-1913	
Rafel Crespi i Ramis	El Pare Antoni Serra

L'ESCOLA PER A PERSONES ADULTES DE
MARRATXI I L'ASSOCIACIÓ DE DONES DE MARRATXI

ORGANITZEN:

CURS D'ACCÉS AL MÓN LABORAL (com trobar feina)

Dirigit a homes i dones de 16 anys.

Lloc: Local de l'Associació de Dones de Marratxi.
Edifici Erica, 3er. pis (cantonada Avinguda Antoni
Maura).

Dies: 3, 6, 10, 20, 24, 27 d'abril i 4, 8 de maig

Horari: 1er grup de 10 a 11 h. del matí.
2on grup de 20 a 21 h. de l'horabaixa.

Preu: 3000 ptes.
2000 ptes (associades).

Informació i matrícula: **Matí:** dimecres de 10 a
12 h.

Horabaixa: Dimecres i dijous de
20 a 22 h. a l'Edifici Erica (cantonada Avinguda
Antoni Maura) i al telèfon 601187.

Es lliurarà certificat d'assistència.

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!
Envia'ns la foto que vulguis o posa't en contacte amb la redacció de **Pòrtula**.



Na Rosa i en Lluís, esposa i fill del company Miquel Mut



Maria Horrach va exposar la seva obra a sa Pobla.



N'Isidre de sa Penya fa gerres ben afavorides de mides.



Un grup de fresses dels Darrers Dies d'enguany a Pòrtol



Una autèntica meravella dels Darrers Dies



Teresa Matas ha tornat veure la seva obra a ARCO.



Gimnastes del pavelló municipal amb la seva entrenadora



Na Margalida de la papeteria Xarol amb el seu fill



En Jaume de can Vent III, disfressat de rector als darrers dies de Pòrtol



Grup d'excursionistes portolans devers el puig Tomir



Catalina Tries, a la perruqueria del mateix nom.



Claudio Moran obre una clínica dental a sa Cabaneta pel maig

PÒRTULA ARRIBA ALS 150 I AIXÒ ÉS TASCA DE TOTS. GRÀCIES, AMIGUES I AMICS!



DARRERS DIES

Un divertit grup de la tercera edat de Sa Cabaneta ens ha fet arribar aquesta simpàtica fotografia dels Darrers Dies d'enguany, amb les padrines totes disfressades de primera comunió

D'esquerra a dreta, la filera d'adalt està formada per: Maria Lluïsa, Jaume de Marraxinet i la seva esposa M^a Celeste González, Margalida Espert i Catalina Mut.

Les dues de la filera d'abaix són Margalida Mas i Pepa Ramírez.

Que no vos fugi el bon humor i gràcies per fer-nos-en partícips!

Benvolguts subscriptors!



PEL MAIG RIFAM UN CENTRE D'ART FLORAL

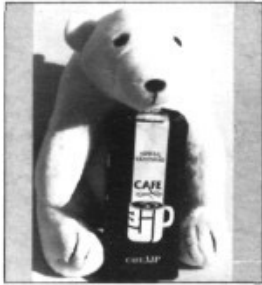
Per gentilesa de
Kalma, artesans decoradors i restauradors
de Sa Cabaneta

(C/ d'Oleza, 123; Tel. 79 79 03)

hi haurà un subscriptor de **Pòrtula** que guanyarà un esplèndid centre d'art floral realitzat amb flors seques. La propera revista durà el nom de la persona sortada. Contactau amb la Redacció per retirar el val corresponent.

Si t'interessa Marratxí... t'interessa **Pòrtula**. No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44

Benvolguts subscriptors!



SORTEIG DE CAFÈ O BOMBONETS

Per gentilesa de **Cafè 3JP** hem sortejat una sèrie de paquets de cafè d'un quart o bombonets de xocolata si ho prefereixen. Han tocat a:

- Antònia Bestard Ramis
- Pòrtol
- Xavier Caimari Aleixo
- Pòrtol
- Joan Canyelles Cerdà
- Sa Cabaneta
- Gabriel Capó i Serra
- Pòrtol
- Josep Maria Casasnovas
- Enrich Es Pont d'Inca Nou
- Antoni Company Quetglas
- Es Pont d'Inca
- Francesca Ginard Serra
- Sa Cabaneta
- Catalina Palou Servera
- Es Pont d'Inca
- Maria Ramis Amengual
- Palma-Son Ferriol
- Jaume Torrandell Fiol
- Sa Cabaneta



SORTEIG DE PRODUCTES KRAFFT

Per gentilesa de **Krafft** hem sortejat una sèrie de camisetes entre els nostres subscriptors. La sort ha rigut a:

- Joan Bonet Rubí
- Sa Cabaneta
- Margalida Calafat
- Es Pla de na Tesa
- Magda Zanoquera
- Ciutat



SORTEIG DE SERVEIS DE PERRUQUERIA

Per gentilesa de **Perruqueria Miquel Àngel** hem sortejat un servei de perruqueria per a home i un per a dona. Els afortunats són:

- Jordi Cloquell
- Pòrtol
- Francesca Salvà
- Sa Cabaneta



SORTEIG DE CERVESA

Per gentilesa de **Comercial Montycarrera** hem sortejat sis lots de cervesa de la prestigiosa marca Paulaner. El sorteig, realitzat per ordinador, ha donat el següent resultat:

- Bartomeu Amengual i Reynés
- Pòrtol
- M^a Isabel Llinàs
- Es Pont d'Inca
- Ramon Oliver
- Sa Cabaneta
- M^a Montserrat
- Perelló Serra, Pòrtol
- Victoriano Sánchez
- Es Pla de na Tesa
- Gabriel Valens
- Es Garrovers



SORTEIG DE LLIBRES

Per gentilesa de **La Caixa del Pla de na Tesa** hem sortejat una sèrie de llibres entre els nostres subscriptors. Els agraciats són:

- Catalina Bonnin Socies
- Es Pla de na Tesa
- Antònia Martorell
- Palma
- Rafel Munar Cifre
- Es Pla de na Tesa
- Lluís Tapia Gómez
- Es Pont d'Inca
- Cristòfor Tries
- Ciutat

ASSISTÈNCIA A LES VETLADES A CAN PERE D'INCA



A la vetlada que farem el mes de maig hi podrà assistir **Fina Rovira**, de Pòrtol, com a subscriptora convidada.

Si estau interessats en participar en aquest sorteig especial vos heu

de posar en contacte amb el **79 78 70** i donar les vostres senyes ben netes.

SORTEJADA LA BOSSA DE MARISSA, SABATES I REGALS, DE CIUTAT



Na Marissa Iglesias, del Pla de na Tesa, amb el premi

En el sorteig efectuat per ordinador la sort va correspondre a **Bàrbara Garau**, de Pòrtol. Enhorabona.

ENTITATS I COMERÇOS COL-LABORADORS

- Ajuntament de Marratxí, Cafè 3JP,
- Carnisseria ca s'Algaidí, Col·legi Costa i Llobera, Comercial Ecker
- Serra, Comercial Montycarrera,
- Escola de Tennis Son Bonet,
- Esports Reybo, Essències,
- Ferreteria Can Xic, Ferreteria Rafel Serra, Forn Bon Jorn, Forn de ses Rotes, Kalma, Krafft, La Caixa del Pla de Na Tesa,
- Marissa, Obra Cultural Balear,
- Perruqueria Cantona, Perruqueria Miquel Àngel, Restaurant s'Amagat, Saló Maria, Viatges Tramuntana

Els premiats poden passar per la Redacció -diàriament, generalment entre 11 i 13:30- o telefonar-nos per quedar d'acord i recollir el regal o el val corresponent.

Tots els premis caduquen dia 20 d'aquest mes



Aquell temps!



Excursió a Binissalem el dia 2 de febrer de 1933 amb el vicari de Pòrtol Mossèn Joan Vich natural de Santa Maria. Una visita que feren al "Hermano Paulino" dels Agustins o Miots de Binissalem, autor dels Goigs al Sant Crist Trobat de Pòrtol.

D'esquerra a dreta

Els tres de darrere: Joan Vich (nebot de don Joan Vich), Francesc Canyelles de can Pi, Jaume Canyelles de can Pi.

Els de davant: Salvador Valcaneras, Tomeu Escarrer, Miquel Serra de sa Roca Llisa, Miquel Coll, Pau Canyelles de can Valent, Bartomeu Bestard de can Calet, Rafel Serra de ses Rotes, Josep Ramis "Gil", Mn Joan Vich.

Fotografia amablement cedida per Madò Antònia de Can Calet

AUTOSCOLA

KALET

T'ensenyam a conduir

TOTS ELS PERMISOS

C/ Mare de Déu de Montserrat, 30
Es Rafal Tel 27 39 97 Ciutat

C/ Pérez Galdós, 9
Tel 46 77 04 Ciutat

Avinguda Antoni Maura, 6
Tel **79 48 93** Es Pont d'Inca

Si t'interessa Marratxí . t'interessa *Pòrtula*. No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44